

Raadsvoorstel

Registratienummer 16060153
Raadsvergadering 14 mei 2024

Onderwerp Vaststelling Paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier'

Op het Residentieplein in het Paleiskwartier wordt een evenementenplein ingepast. Hier worden in de toekomst evenementen mogelijk gemaakt die aansluiten bij de gewenste reuring, levendigheid, dynamiek en aantrekkelijkheid van het Paleiskwartier. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan de motie 'Evenementenplein Paleiskwartier'.

Voorgesteld besluit

Het college van Burgemeester en Wethouders stelt de gemeenteraad voor het volgende te besluiten:

1. de zienswijzen van reclamanten gegrond dan wel ongegrond te verklaren, zoals beschreven in de 'Nota zienswijzen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier';
2. het paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier' met IMRO-code NL.IMRO.0796.0002526-1401, met inachtneming van de wijzigingen zoals opgenomen in de 'Lijst van wijzigingen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier', vast te stellen. Bij dit paraplubestemmingsplan is gebruik gemaakt van de ondergrond, zoals die is vastgelegd in het bestand o_NL.IMRO.0796.0002526-1401.dgn;
3. geen exploitatieplan vast te stellen (als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening).

Aanleiding

Voorliggend voorstel is om een paraplubestemmingsplan vast te stellen. Hiervoor is uw raad bevoegd gezag.

Op 12 juni 2017 heeft uw raad de motie 'Evenementenplein Paleiskwartier' unaniem aangenomen. In de motie is gevraagd om 'De mogelijkheid van een permanent evenementenplein op - een deel van - de huidige (tijdelijke) evenementenlocatie Paleiskwartier te onderzoeken'. Het onderzoek heeft plaatsgevonden op basis van ervaringen met evenementen in het Paleiskwartier en de kenmerken en kwaliteiten van de aangegeven locatie. Uitkomst van het onderzoek is dat een mix van kleine en middelgrote binnenstedelijke evenementen in de omgeving van het Residentieplein de – zoals ook uitdrukkelijk in de motie is overwogen – dynamiek, reuring en aantrekkelijkheid van het Paleiskwartier versterken. In navolging op de motie en de uitkomst van het onderzoek heeft het college op 7 juli 2020 besloten om op de aangegeven locatie in het Paleiskwartier een permanent evenementenplein in te passen in goede samenhang met de openbare ruimte. Uw raad is telkens bij raadsinformatie- brief en bulletin op de hoogte gehouden over de voortgang van het evenementenplein.

Om het houden van evenementen op het Residentieplein in het Paleiskwartier juridisch-planologisch mogelijk te maken, is een paraplubestemmingsplan opgesteld. Uw raad is op grond van artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening bevoegd het paraplubestemmingsplan vast te stellen, met inachtneming van de zienswijzen die naar voren zijn gebracht. Het betreft een zogenaamd paraplubestemmingsplan omdat het een herziening van meer dan één geldend ruimtelijk plan betreft. Het gaat om een herziening van twee geldende plannen.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Bestemmingsplannen waarvan het ontwerp voor die datum ter inzage zijn gelegd, worden nog volgens het oude wettelijke regime (Wet ruimtelijke ordening) afgerond. Het voorliggende paraplubestemmingsplan valt onder deze overgangsregeling.

Beoogd doel

Evenementen op het Residentieplein in het Paleiskwartier mogelijk maken.

Het Paleiskwartier is onderdeel van de Brede Binnenstad. Vanaf het begin is altijd ingezet op een levendig, gemend en stedelijk woon-werkgebied. Zo was onder andere in het 'Bestuursakkoord gemeente 's-Hertogenbosch 2015-2018' de ontwikkeling van het Paleiskwartier – met het ontwikkelen van functies die gericht zijn op ontmoeting, recreatie en ontspanning die van betekenis zijn voor de gehele gemeente – als topprioriteit vastgelegd. Daar is in de jaren daarna uitvoering aangegeven. Naast woningbouw zijn in het Paleiskwartier tal van (centrum)voorzieningen aanwezig, zoals restaurants, cafés en overige eet- en

drinkgelegenheden. Ook zijn in het Paleiskwartier een bioscoop en verscheidene vormen van dienstverlening gevestigd. Verdichting, levendigheid, reuring en menging van stedelijke functies horen dan ook bij het Paleiskwartier, waar het evenementenplein goed in past en zorgt voor een goede balans naast wonen, verblijven en ontmoeten.

Het houden van evenementen is niet mogelijk binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan 'Paleiskwartier-Willemspoort-Station' en het uitwerkingsplan 'Palazzo, deelplan F Paleiskwartier' (na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn deze plannen juridisch onderdeel van het omgevingsplan). Een herziening van het geldende bestemmingsplan en uitwerkingsplan is daarom nodig. In deze herziening wordt voorzien door een eenduidige regeling over evenementen aan de bestemming 'Verkeer' (in het bestemmingsplan 'Paleiskwartier-Willemspoort-Station') en de bestemming 'Gemengd' (in het uitwerkingsplan 'Palazzo, deelplan F Paleiskwartier') toe te voegen. De overige en reeds geldende bepalingen in het geldende bestemmingsplan en uitwerkingsplan worden niet gewijzigd en blijven onverkort van toepassing als onderdeel van het omgevingsplan. Hierdoor wordt het rechtstreeks (planologisch) mogelijk gemaakt dat op het Residentieplein evenementen onder bepaalde voorwaarden evenementen gehouden kunnen worden. Daarmee wordt voorkomen dat, naast de evenementenvergunning op grond van de APV, voor ieder los evenement een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan verleend moet worden. Daarnaast biedt het paraplubestemmingsplan rechtszekerheid voor evenementenorganisatoren en omwonenden. Het paraplubestemmingsplan maakt namelijk voor een ieder kenbaar onder welke voorwaarden evenementen al dan niet zijn toegestaan: daarmee weet men waar ze aan toe zijn. Het paraplubestemmingsplan regelt dan ook wat maximaal planologisch mogelijk is: dit betekent dat evenementen die niet kunnen voldoen aan de voorwaarden in de regels van het bestemmingsplan ook niet mogelijk zijn. Op grond van uw bevoegdheid om bestemmingsplannen vast te stellen, bieden wij u het paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier' ter vaststelling aan.

Relevante besluitgeschiedenis

- Raadsinformatiebrief Ontwerp Paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier, 5 december 2023, reg.nr. [15594406](#)
- Collegebesluit Vaststelling Uitwerkingsplan Palazzo, deelplan F Paleiskwartier, d.d. 13 september 2022, reg.nr. [14205650](#)
- Collegebesluit Inpassing evenementenplein Paleiskwartier, d.d. 30 juni 2020, reg.nr. [9402573](#)
- Motie 'Evenemententerrein Paleiskwartier', d.d. 12 juni 2017
- Raadsbesluit Wijziging Paleiskwartier-Willemspoort-Station, d.d. 24 juni 2014, reg.nr. [162824](#)

Argumenten

1. De zienswijzen zijn deels gegrond en geven ons aanleiding om het (ontwerp)paraplubestemmingsplan te wijzigen.

Er zijn 16 zienswijzen ingediend. De samenvatting en behandeling van de zienswijzen leest uw raad in de Nota zienswijzen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier (bijlage 1 bij dit raadsvoorstel). Enkele zienswijzen leiden tot wijziging van het (ontwerp)paraplubestemmingsplan.

De zienswijzen zijn onder meer gericht op de aspecten geluid, type evenementen, aantal toegestane evenementen, toegestane frequentie van evenementen en ligging van het evenementenplein. Zo merken enkele reclamanten op dat de toegestane geluidsnormen van evenementen te hoog zijn op het evenementenplein dat is gelegen in het Paleiskwartier. Zeker in combinatie met het aantal toegestane evenementen en de toegestane frequentie van evenementen is dat volgens reclamanten een te grote belasting voor de woon- en leefomgeving. Een aantal reclamanten vreest ook voor muziekfestivals.

Wij hebben voorafgaand aan het ontwerp paraplubestemmingsplan uitgebreid onderzoek gedaan naar de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het evenementenplein. De conclusie daarvan is dat het houden van evenementen op het Residentieplein ruimtelijk aanvaardbaar is. Daarbij is een zorgvuldige belangenafweging gemaakt. Enerzijds bestaat het belang van ondernemers en het algemeen maatschappelijk belang van het houden van evenementen in het levendig en stedelijk woon-werkgebied Paleiskwartier, onderdeel van de Brede Binnenstad. Anderzijds bestaat het belang van omwonenden dat evenementen niet leiden tot onaantvaardbare gevolgen voor het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van het plangebied. Evenementen mogen geen onevenredige hinder veroorzaken. Om die reden zijn aan het organiseren en houden van evenementen, gelet op de verrichte onderzoeken naar de ruimtelijke aspecten, grenzen gesteld die onevenredige hinder voor de omgeving voorkomen (meer over de grenzen die zijn gesteld aan evenementen is te vinden in paragraaf 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan).

Specifiek met betrekking tot het aantal toegestane evenementen en de frequentie daarvan is in reactie op de zienswijzen aangegeven dat evenementenplein ook een functie krijgt als verblijfs- en ontmoetingsplek voor de buurt. Daar is bij de inrichting van het evenementenplein rekening gehouden. Zo wordt het plein groen ingericht en wordt de huidige speeltuin gehandhaafd (meer over de inrichting van het evenementenplein is te vinden in paragraaf 3.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). Om te waarborgen dat de buurt voldoende gelegenheid heeft om gebruik te maken van het plein buiten evenementendagen, zijn in het paraplubestemmingsplan voorschriften opgenomen over het aantal en de frequentie van evenementen en het aantal op- en afbouwdagen (meer hierover is te vinden in paragraaf 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). Wij hebben er voor gekozen is om deze voorschriften in het paraplubestemmingsplan aan te vullen met het voorschrift dat 'indien een evenement heeft plaatsgevonden, mag de eerstvolgende 8 dagen geen evenement plaatsvinden en mogen geen op- en afbouwwerkzaamheden plaatsvinden. Deze termijn van 8 dagen wordt gerekend vanaf de eerstvolgende dag dat de afbouwwerkzaamheden van het evenement zijn afgelopen.' Daarmee wordt voorkomen dat continu de woon- en leefomgeving geconfronteerd wordt met evenementen en/of op- en afbouwwerkzaamheden.

Verder zijn het bestemmingsplan naar aanleiding van de zienswijzen nog een aantal ondergeschikte wijzigingen aangebracht. Deze wijzigingen zorgen voor een betere regulering van evenementen. De wijzigingen zijn opgenomen in de Lijst van wijzigingen (bijlage 2 bij dit raadsvoorstel).

2. Het (gewijzigde) paraplubestemmingsplan voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening en maakt het houden van evenementen op het Residentieplein in het Paleiskwartier juridisch-planologisch mogelijk.

Uitgebreid onderzoek is gedaan naar de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het houden van de evenementen op het evenementenplein in het Paleiskwartier. De onderzoeken hebben zich voornamelijk gericht tot ruimtelijke aspecten, zoals geluid, lucht, ecologie en verkeer en parkeren. Uit de onderzoeken is gebleken dat het houden van evenementen op het Residentieplein ruimtelijk aanvaardbaar is. Wel zijn aan het houden van evenementen, gelet op de verrichten onderzoeken naar de ruimtelijke aspecten, grenzen gesteld aan de onevenredige hinder voor de omgeving voorkomen. Deze grenzen zijn gesteld door het opnemen van voorschriften die gelden voor evenementen. De voorschriften gaan over het aantal evenementen, de aard (type) en omvang van de evenementen, de eindtijden, het op- en afbouwen, het aantal bezoekers en de toegelaten geluidsniveaus, zoals hieronder nader toegelicht.

Voor evenementen die kunnen voldoen aan de voorschriften en dus mogelijk zijn op het evenementenplein moet gedacht worden aan kleinschalige binnenstedelijke evenementen, zoals een markt of braderie met achtergrond muziek of kleinschalige live muziek. Een kleinkunst festival met een minimaal podium behoort ook tot de mogelijkheden. Dance-en/of house-evenementen en andere soortige evenementen met harde bastonen zijn bij voorbaat uitgesloten. Deze soort evenementen vinden wij niet passend binnen het stedelijk- woonwerkgebied waar het evenementenplein in is gelegen. Daarvoor is eenvoudig weg veel meer geluid gewenst dan dat het paraplubestemmingsplan toestaat. Verder mogen per jaar maximaal 18 evenementen plaatsvinden en niet meer dan twee per maand. Daarnaast mogen evenementen niet langer dan drie of vier dagen duren (afhankelijk van het type evenement). De eindtijd voor alle evenementen is 23:00 uur en op vrijdag, zaterdag en een weekdag waarop een nationale feestdag volgt: 24:00 uur.

Voor de inhoud van het paraplubestemmingsplan verwijzen wij uw raad naar de bijlagen 3, 4 en 5 van dit raadsvoorstel. Specifiek in hoofdstuk 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan (zie bijlage 3 bij dit raadsvoorstel) zijn de voorschriften die gelden voor evenementen samengevat, uitgelegd en opgesomd.

3. Er is geen exploitatieplan nodig.

De aanleg van het evenementenplein, dat ook een functie krijgt als verblijfs- en ontmoetingsplek voor de buurt, is onderdeel van het woonrijp maken van het naastgelegen plan Palazzo. Na aanleg van het evenementenplein / openbaar gebied wordt het terrein overgedragen aan de gemeente. De gemeente heeft daartoe met een derde partij (B.V. Ontwikkelmaatschappij Paleiskwartier) een overeenkomst gesloten in het kader van de ontwikkeling van Palazzo.

Het paraplubestemmingsplan maakt niet de ontwikkeling van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening mogelijk. Het vaststellen van een exploitatieplan is dan ook niet nodig. Geconcludeerd kan worden dat het plan financieel uitvoerbaar is.

Kanttekeningen en risico's

n.v.t.

Financiën

Hiervoor wordt verwezen naar Argument 3.

Duurzaamheid

Het paraplubestemmingsplan maakt alleen het gebruik als evenementenplein (juridisch-planologisch) mogelijk. De aanleg en inrichting van het evenementenplein is onderdeel van het woonrijp maken van het naastgelegen plan Palazzo. Met de inrichting van het evenementenplein wordt ingezet op duurzaamheid. In de bestaande trappartij worden twee rijen bomen geplant als afronding van het bomencarré rond de Hofvijver. Ook worden hier vaste planten aan toegevoegd. Rond het plein wordt ruim 300 m² nieuw groen aangelegd en worden 23 nieuwe bomen geplant. De huidige speeltuin wordt gehandhaafd. Op het plein wordt verder een rij lichtzuilen geplaatst. Deze lichtzuilen zorgen voor voldoende openbare verlichting op het plein: zij kunnen ook gekleurd licht uitstralen en ingezet worden tijdens evenementen. Tussen de lichtzuilen staan banken. In de vloer van het plein wordt onderzocht of hier een waterspeelelement mogelijk gemaakt kan worden.

Participatie en communicatie

Omgevingsdialoog

Wij zien kansen om van het Residentieplein in het Paleiskwartier een volwaardig evenementenplein te maken waarbij een goede balans bestaat tussen evenementen, ontmoeten en verblijven. Dit kunnen we niet alleen. We hebben daarom omwonenden, onderwijsinstellingen, (horeca)ondernemers, evenementenorganisatoren en andere belanghebbenden in een vroeg stadium betrokken, zodat zij actief konden meedenken over het gebruik van het plein. Hiervoor hebben we een zorgvuldig en uitgebreid participatieproces doorlopen. Daarmee hebben we veel inzichten, wensen en behoeften opgehaald, maar ook stil gestaan bij de zorgen die spelen.

Het participatieproces heeft een aantal fasen doorlopen. In deze fasen zijn verschillende contactmomenten geweest met diverse belanghebbenden door middel van verschillende vormen van communicatie, zoals klankbordgroepen, bijeenkomsten en een informatieve webpagina.

Klankbordgroep

Allereerst is veelvuldig contact geweest met een klankbordgroep die bestaat uit vertegenwoordigers van bewoners, scholen, studenten, ondernemers en andere relevante betrokkenen. In overleg met de klankbordgroep is door ons als gemeente een eerste voorstel gedaan voor de invulling van het plein (zie afbeelding 2 in deze raadsinformatiebrief). In ons eerste voorstel wilde we 20 evenementen per jaar mogelijk maken waarvan 8 evenementen met een geluidsontheffing binnen 100 evenementendagen (dus inclusief op- en afbouw). Over dit voorstel zijn we veelvuldig in gesprek gegaan met de klankbordgroep.

Ontwikkelaar in het gebied

Verder zijn gesprekken gevoerd met de ontwikkelaar in het gebied, B.V. Ontwikkelmaatschappij Paleiskwartier, die het plan Palazzo direct grenzend aan het evenementenplein ontwikkeld. Zij zijn voorstander van evenementen in het Paleiskwartier, maar hebben wel zorgen over geluidsoverlast en beperkingen die kunnen ontstaan voor ondernemers in de plint van het plan Palazzo bij het plaatsvinden van evenementen.

Belanghebbenden benaderd via digitale weg én fysieke bijeenkomst

Vervolgens is een definitief conceptvoorstel (zie afbeelding 2 in deze raadsinformatiebrief) voor de invulling van het evenementenplein voorgelegd aan een breder publiek. Hiervoor is een projectpagina online gezet met daarop alle benodigde informatie over het voorstel. Tevens bood deze projectpagina de mogelijkheid om te reageren op het voorstel. Via een huis-aan-huis brief zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om hier kennis van te nemen en te reageren op het voorstel. Ook is een fysieke inloopbijeenkomst georganiseerd waar belanghebbenden vragen konden stellen en hun eventuele wensen of zorgen konden delen. Alle reacties, zowel online als tijdens de fysieke bijeenkomst, bleken goed voor een respons van circa 5%. Uit deze respons bleek verdeeldheid over de uitgangspunten voor de invullingen van het evenementenplein. Er waren zowel positieve als negatieve geluiden. De geuite zorgen gingen met name over geluidsoverlast en een goed woon- en leefklimaat voor omwonenden.

Aanpassing voorstel n.a.v. reacties omgevingsdialoog

Naar aanleiding van de reacties is een geluidsonderzoek uitgevoerd. Uit het geluidsonderzoek is gebleken dat evenementen boven een bepaald geluidsniveau onevenredige hinder kunnen veroorzaken voor de nabij het evenementenplein gelegen woon- en leefomgeving. Daarom is het eerste voorstel voor invulling van het evenementenplein gewijzigd en gekozen om in het paraplubestemmingsplan te regelen dat alleen evenementen met een bepaald maximum geluidsniveau zijn toegestaan. Hierdoor zijn niet alle type evenementen mogelijk. Grote luidruchtige evenementen, zoals house en dance, zijn niet mogelijk en worden ook uitgesloten. Daarnaast zijn

evenementen waarbij het uitgangspunt 'muziek om te dansen of mee te zingen' is, in principe ook niet mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan een studentenintroductiefestival of oktoberfeest. Voor mogelijke evenementen moet worden gedacht aan kleinschalige evenementen zoals een markt of braderie met achtergrond muziek of kleinschalige live muziek. Een kleinkunst festival met een minimaal podium behoort ook tot de mogelijkheden, maar een groot podium met live muziek weer niet. Denk bijvoorbeeld aan een kleine programmering van Jazz in Duketwon of Theater Boulevard, waarvoor uiteraard wel geldt dat deze moeten passen binnen de regels van het paraplubestemmingsplan. Verder hebben de reacties van het omgevingsdialoog geleid tot het verminderen van het maximum aantal toegestane evenementen.

Concreet heeft dit geresulteerd in een aangepast voorstel (zie afbeelding 2 in deze raadsinformatiebrief), te weten dat maximaal 18 evenementen per jaar mogelijk zijn die niet langer dan drie of vier dagen mogen duren (afhankelijk van het type evenement). De evenementen zijn alleen toegestaan onder specifieke voorwaarden die, zoals eerder in deze raadsinformatiebrief is toegelicht, gaan over de aard (type) en omvang van de evenementen, de eindtijden, het op- en afbouwen, het aantal bezoekers en de toegelaten geluidsniveaus. Voor een volledige weergave van al deze voorwaarden verwijzen wij uw raad naar de regels van het ontwerpbestemmingsplan (zie bijlage 2 bij deze raadsinformatiebrief).

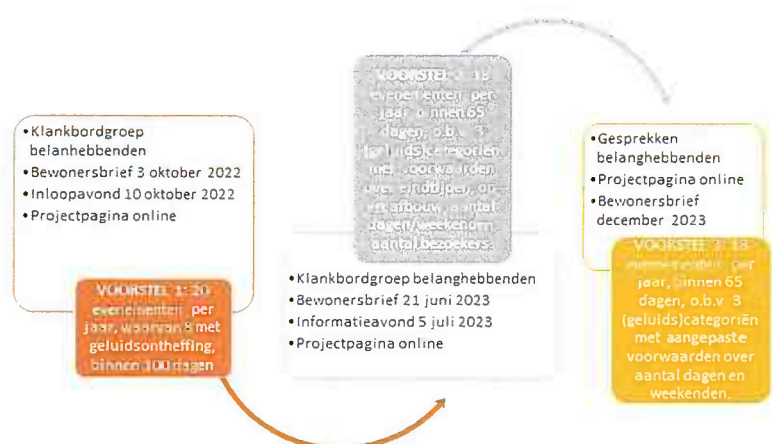
Over het aangepaste voorstel hebben wij eerst de klankbordgroep en ontwikkelaar geïnformeerd. Daarna hebben we alle belanghebbenden geïnformeerd middels een brief. Ook deze keer hebben we een online projectpagina ingericht met daarop alle relevante informatie. Online reageren was deze keer niet mogelijk. In plaats daarvan hebben we op 5 juli 2023 nog een informatiebijeenkomst georganiseerd in het Paleiskwartier, waar we het aangepaste voorstel hebben gepresenteerd en toegelicht. Hier waren ruim 100 belanghebbenden aanwezig die reactie hebben gegeven en vragen konden stellen. Ook nu bleek een verdeeldheid te bestaan over de invulling van het evenementenplein en waren er voor- en tegenstanders in de zaal.

Conclusie omgevingsdialoog: Gekaderde reuring is welkom!

Rode draad uit alle reacties was tweeledig. Enerzijds was men enthousiast over de extra reuring in het Paleiskwartier en worden evenementen aangemoedigd. Anderzijds maakt men zich (nog) zorgen over overlast, door bijvoorbeeld geluid, hekwerken, aantal bezoekers en aantal (evenementen)dagen. Daarom is besloten nog een keer het voorstel bij te stellen met 20% minder evenementen in de hoogste categorie (van 5 naar 4 in categorie 3) en evenementen maximaal 1 weekend te (mogen) laten duren in plaats van twee weekenden (zie afbeelding 2 in deze raadsinformatiebrief).

Een afweging over de invulling van het evenementenplein is naar aanleiding van de omgevingsdialoog in iedere fase zorgvuldig doorlopen. Belanghebbenden verschillen qua inzicht, wensen en behoeften. Het gevoel van overlast kan voor iedereen anders worden ervaren. Toch zijn wij van mening dat met dit voorstel tegemoet wordt gekomen aan het verzoek van de raad en dat een evenementenplein mogelijk wordt gemaakt, waarbij nog altijd sprake is van een goed woon- en leefklimaat voor de omgeving en een goede balans bestaat tussen het houden van evenementen, verblijven en ontmoeten.

Voor een verder beschrijving van de inhoudt en uitkomsten van het omgevingsdialoog, met daarbij ook een weergave van de verschillende voorstellen die aan de omgeving zijn gedaan, verwijzen wij uw raad naar hoofdstuk 9 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan en de raadsinformatiebrief van het ontwerp paraplubestemmingsplan met reg.nr. [15594406](#).

Afbeelding 2: wijze van participatie en de aanpassingen (voorstellen) die we op basis daarvan hebben gedaan

Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 11 december 2023 tot en met 22 januari 2024. Iedereen kon schriftelijk of mondeling een zienswijze indienen. Er zijn 16 zienswijzen ingediend. De behandeling van de zienswijzen leest uw raad in de Nota zienswijzen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier bij dit raadsvoorstel (bijlage 1). Een deel van de zienswijzen heeft geleid tot wijziging van het (ontwerp)bestemmingsplan, zoals is beschreven bij Argument 1 in dit raadsvoorstel.

Vervolgprocedure

Nadat uw raad het bestemmingsplan heeft vastgesteld, leggen wij het plan gedurende zes weken ter inzage. Tijdens deze termijn is beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

drs. B. van der Ploeg

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bijlagen

1. Nota zienswijzen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier
2. Lijst van wijzigingen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier
3. Paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier (toelichting en regels)
4. Paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier (verbeelding)
5. Paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier (bijlagen bij de toelichting)
6. Zienswijzen compleet (geanonimiseerd)

Registratienummer

Bevoegdheid raad

Portefeuillehouder

Commissie

Sector/Afdeling

Inlichtingen

kaderstellend

M.J.J. van der Geld

Omgeving: 16 april 2024

SO/ROS

Johnny Sinke

06-31142461

Besluit van de raad

Registratienummer 16060153

Raadsvergadering 14 mei 2024

Onderwerp Vaststelling paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch,
gezien het voorstel van college van 19 maart 2024

besluit:

1. de zienswijzen van reclamanten gegrond dan wel ongegrond te verklaren, zoals beschreven in de 'Nota zienswijzen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier;
2. het paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier' met IMRO-code NL.IMRO.0796.0002526-1401, met inachtneming van de wijzigingen zoals opgenomen in de Lijst van wijzigingen paraplubestemmingsplan Evenementenplein Paleiskwartier, vast te stellen. Bij dit paraplubestemmingsplan is gebruik gemaakt van de ondergrond, zoals die is vastgelegd in het bestand o_NL.IMRO.0796.0002526-1401.dgn;
3. geen exploitatieplan vast te stellen (als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch van 14 mei 2024.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch,

De Griffier,

drs. W.G. Annesz

De voorzitter

drs. J.M.L.N. Minkers

VERGADERING
GEMEENTERAAD
d.d. 14 mei 2024
CONFORM BESLOTEN
met inachtneming
angenomen moties

Motie “Ver(s)tier in het Paleiskwartier ?”

De raad van 14 mei 2024 gehoord de beraadslaging, horende de commissievergadering van 16 april 2024, Vaststelling Paraplubestemmingsplan ‘Evenementenplein Paleiskwartier,

Constaterende

- Dat sinds jaren bij de ontwikkeling van het Paleiskwartier een evenementenplein is voorzien,
- Dat een motie van de VVD in 2017 unaniem is aangenomen dat er een evenementenplein in het Paleiskwartier ingevuld moet worden,
- Alle nieuwe bewoners van de woningen in en rond het Paleiskwartier kennis hebben kunnen nemen van de komst van een evenementenplein,
- Dat er een klankbordgroep is ingesteld om de te verwachten geluidsoverlast van het evenementenplein op voorhand te reguleren,
- Dat de klankbordgroep bestond uit vertegenwoordigers van bewoners, scholen, studenten, ondernemers en andere relevante betrokkenen,
- Dat de inbreng van **die** klankbordgroep ertoe heeft geleid dat het raadsvoorstel is aangepast op de onderdelen zoals frequentie (hoe vaak) , geluidsvolume (hoe hard) , tijdspanne (van .. tot hoe laat), wanneer (maanden) aangaande de evenementen op het plein.

Overwegende

- Dat meerdere insprekers tijdens I&O op 8 april jl. hun angsten voor (geluids)overlast door evenementen op het evenementenplein uitspraken;
- Dat zij (de toekomstige bewoners) tóch hadden kunnen weten wat er aan zat te komen op het evenementenplein;
- Dat de klankbordgroep goed gehoor en invulling heeft gegeven aan de ingebrachte potentiële bezwaren;
- De inbreng van de klankbordgroep mede heeft geleid tot het voorliggende raadsvoorstel.

Verzoekt het college om:

- Vóór de operationalisering van het evenementenplein Paleiskwartier de klankbordgroep in ere te herstellen en die de praktijk het eerste jaar aan de oorspronkelijke afspraken* toetst.
- Deze klankbordgroep eenvoudig bereikbaar te maken voor ALLE betrokkenen via een meldpunt.

En gaat over tot de orde van de dag.

<i>gewoon ge-</i> DREVEN	Sjef van Creijl
VVD Den Bosch	Joris Broekmeulen
De Bossche Groenen	Will Hoeben
VOOR Den Bosch	Joep Gersjes

Vergadering gemeenteraad
d.d. 14 mei 2024
Aanvaard / ~~Verworpen~~

*) Tijdindicatie, Volume niveau, Frequentie, ruimtesbeslag etc .etc.

MOTIE: Maak plaats voor fietsparkeerders Evenemententerrein Paleiskwartier

De raad gehoord de beraadslaging van dinsdag 14 mei 2024, horende de discussie in de commissie omgeving van dinsdag 16 april 2024, naar aanleiding van het Paraplubestemmingsplan Evenemententerrein Paleiskwartier

Constaterende dat:

- Initiatiefnemers van evenementen op het Evenemententerrein Paleiskwartier in het kader van de APV voorafgaand een mobiliteitsplan bij de gemeente moeten aanleveren, waarin wordt beschreven hoe om te gaan met auto- en fietsparkeren;
- Uit uitgevoerd verkeers- en parkeeronderzoek blijkt dat in het uiterste geval (worst case) 1.400 fietsenstallingen nodig zijn ten behoeve van het Evenemententerrein Paleiskwartier;
- In het Paraplubestemmingsplan de verantwoordelijkheid bij de initiatiefnemers wordt gelegd om een locatie in te richten naar de benodigde fiets-parkeerplaatsen om wildgroei van geparkeerde fietsen in de directe omgeving van het Evenemententerrein Paleiskwartier tegen te gaan;

Overwegende dat:

- Initiatiefnemers van evenementen hierdoor telkens in overleg moeten treden met grondbezitters van verzamellocaties om daadwerkelijk de fietsparkeer-voorzieningen nabij het Evenemententerrein Paleiskwartier te kunnen plaatsen;
- Buurtbewoners nabij het Evenemententerrein Paleiskwartier bij onwenselijk fietsparkeergedrag afhankelijk zijn van meldingen richting de Meldkamer om tot een oplossing te komen
- De fietsenstalling bij de westzijde van het station te ver van het Evenemententerrein af ligt om er in de praktijk gebruik van te maken

Verzoekt het college:

- Structureel aandacht te hebben voor de fietsparkeergelegenheid rondom het Evenemententerrein en waar nodig in samenwerking met de initiatiefnemers van evenementen tot een oplossing te komen

En gaat over tot de orde van de dag.

Joris Broekmeulen – Bossche VVD
René van den Kerkhof – D66
Bram Roovers – SP
Joep Gersjes – VOOR Den Bosch
Paul van der Krabben – Bosch Belang

Vergadering gemeenteraad

d.d. 14 mei 2024

Aanvaard / ~~Verworpen~~

Motie: Automatische geluidsmonitoring bij evenementen Residentieplein (Paleiskwartier)

De gemeenteraad in openbare vergadering bijeen d.d. 14 mei 2024

Constaterende dat:

- Er op het Residentieplein in het Paleiskwartier, onder strikte voorwaarden, het organiseren van evenementen mogelijk wordt gemaakt;
- De keuze voor deze locatie voorkomt uit een eerder genomen besluit door de gemeenteraad;
- Deze evenementenlocatie in een dicht bebouwde omgeving ligt;
- Er bij bewoners van het Paleiskwartier grote zorgen leven over mogelijke geluidshinder bij evenementen op het Residentieplein.

Overwegende dat:

- De Omgevingsdienst Brabant Noord onvoldoende capaciteit heeft om effectief en adequaat geluidsmetingen te verrichten;
- In de gemeentebegroting 2024 middelen beschikbaar zijn om geluidsmeters aan te schaffen;
- Deze geluidsmeters effectief zijn en de mogelijkheden bieden om evenementen op afstand te monitoren.

Verzoekt het College om:

- De mogelijkheden te onderzoeken naar de effectiviteit van het plaatsen van geluidsmeters op het Residentieplein;
- Bij een positief resultaat voorkomend uit dit onderzoek de plaatsing van geluidsmeters mee te nemen in de lopende aanbesteding;
- De raad te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek en de te nemen vervolgstappen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Yvonne van Zaalén – CDA fractie

Vergadering gemeenteraad

d.d. 14 mei 2024

Aanvaard / ~~Verworpen~~

Nota zienswijzen paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier'

**(Bijlage bij Raadsvoorstel / - besluit van de gemeente 's-Hertogenbosch
tot vaststelling van het paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier')**

1. Inleiding en overzicht ontvangen zienswijzen

1.1 De procedure

Het ontwerp Paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier' heeft met ingang van 11 december 2023 gedurende zes weken analoog ter inzage gelegen in het informatiecentrum van de gemeente 's-Hertogenbosch. De stukken waren ook digitaal te raadplegen. Vanaf 11 december 2023 tot en met 22 januari 2024 (zes weken) heeft ingevolge artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening eenieder schriftelijk of mondeling een zienswijze omtrent het ontwerp kenbaar kunnen maken bij de gemeenteraad respectievelijk het college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch.

De terinzagelegging is bekendgemaakt in het Gemeenteblad van 's-Hertogenbosch d.d. 8 december 2023 en via de gemeentelijke website vanaf 8 december 2024.

1.2 De ingediende zienswijzen/ontvankelijkheid

Totaal zijn 17 zienswijzen ingediend. De namen en de adressen van reclamanten zijn opgenomen in een aparte, bij deze Nota zienswijzen behorende Lijst van reclamanten, die niet actief openbaar wordt gemaakt. Dit betekent dat de namen en adressen van reclamanten in verband met de bescherming van persoonsgegevens niet openbaar worden gemaakt. In deze Nota zienswijzen wordt daarom gesproken van reclamanten 1 t/m 17. Het nummer verwijst naar de naam en het adres van reclamant, zoals opgenomen in de (niet openbare) Lijst van reclamanten. Indieners van zienswijzen worden via een persoonlijke brief door ons geïnformeerd over onder welk nummer hun zienswijze wordt behandeld.

1.3 Termijn

De termijn van terinzagelegging zou eindigen op zondag 21 januari 2024. Op grond van de Algemene termijnenwet wordt een in de wet gestelde termijn die op een zondag of algemeen erkende feestdag eindigt, verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is. Dit betekent in dit geval dat de termijn wordt verlengd tot en met maandag 22 januari 2024. De zienswijzen van of namens de reclamanten zoals opgenomen in de Lijst van reclamanten onder de nummers 1 tot en met 16 zijn binnen de termijn ontvangen c.q. verzonden. Enkel de zienswijze van reclamant zoals opgenomen in de Lijst van reclamanten onder nummer 17 is buiten de termijn ontvangen c.q. verzonden en wordt daarmee niet-ontvankelijk verklaard. Niettemin wordt deze zienswijze volledigheidshalve inhoudelijk behandeld in deze Nota zienswijzen.

1.4 Leeswijzer: thematische behandeling zienswijzen en beoordeling zienswijzen

De zienswijzen hebben met name betrekking op terugkerende thema's rondom "Evenementenplein Paleiskwartier". Daarom is bij de beantwoording van de zienswijzen gekozen voor een thematische aanpak. Dit is opgenomen in het deel 1. Per hoofdthema wordt ingegaan op de ingediende zienswijzen.

In deel 2 van deze nota is een tabel opgenomen waarin alle zienswijzen samengevat zijn weergegeven. Bij een groot deel van de zienswijzen wordt verwezen naar de thematische

beantwoording in deel 1. De meer unieke (onderdelen van) zienswijzen zijn specifiek in deel 2 beantwoord, in de tabel zelf.

Voor de volledigheid wordt hierbij vermeld, dat de volledige zienswijzen, zoals deze zijn ingediend, zijn betrokken bij de opstelling van het commentaar van de gemeente en alle zienswijzen, zoals deze zijn ingediend, volledig (niet actief openbaar) ter inzage liggen in het kader van de (verdere) besluitvorming. Daarnaast zijn alle zienswijzen integraal (weliswaar geanonimiseerd) als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd.

2. Thematisch deel zienswijzenbeantwoording (deel 1)

2.1 Geluid

Reclamanten merken over het aspect geluid het volgende op. De woon- en nachtrust van omwonenden wordt ernstig aangetast. De toegestane geluidsbelasting heeft invloed op de gezondheid en het welzijn van omwonenden. Het kan bovendien tot gehoorschade lijden. Zo spreken reclamanten de hoop uit dat tijdens reguliere uren van werkende mensen, in verband met thuiswerken, geen muziek wordt gedraaid tijdens evenementen. Daarnaast zouden de toegestane evenementen mensen van buiten het Paleiskwartier trekken, wat de geluidsoverlast in meerdere opzichten doet toenemen.

De toegestane geluidsnormen in het bestemmingsplan zijn té hoog in een woonwijk. Sommige reclamanten merken zelfs op dat muziek van welke aard dan ook niet is toegestaan op de planlocatie. Andere reclamanten merken op dat de toegestane geluidsbelasting het mogelijk maakt dat muziekfestivals met versterkte muziek zullen plaatsvinden.

De gehanteerde geluidsnormen in het bestemmingsplan zouden tot aan de gevel van omliggende woningen rijken en houden geen rekening met omwonenden die buiten zijn. Zeker in de zomermaanden, wanneer naar verwachting de meeste evenementen plaats zullen vinden, zijn mensen vaker te vinden op hun balkon. Zo hebben de toekomstige bewoners van Palazzo zelfs hun balkon gericht naar het evenementenplein. In het geluidsrapport is daar geen rekening mee gehouden.

Andere reclamanten merken op dat ze zich verbazen over de toegestane 85 decibel. Dat zou vergelijkbaar zijn met het geluid van een vrachtauto en langdurige blootstelling daaraan kan gehoorschade opleveren. Verder zou geluid resoneren en weerkaatsen door de (hoge) bebouwing in het Paleiskwartier en het omliggende water. Daardoor draagt geluid ver, hetgeen niet zou zijn meegenomen en afgewogen in het bestemmingsplan.

In tabel 5.2 op pagina 17 en 18 van het geluidsrapport zijn de diverse soorten evenementen opgenomen met de geluidsbelasting die zij veroorzaken. In deze tabel scoren slechts 2 categorieën, te weten kleinkunstfestival en markten/braderieën, groen. Nagenoeg alle categorieën van evenementen scoren rood, en dat betekent een ontoelaatbare geluidsbelasting. Concluderend veroorzaakt het merendeel van de evenementen die worden toegestaan op grond van het bestemmingsplan geluidshinder.

Reactie

Uitgangspunten

Voor een goed begrip van de zienswijzen is het van belang om de uitgangspunten omtrent het aspect geluid in het kader van evenementen en onderhavig paraplubestemmingsplan eerst uiteen te zetten. In de voorbereiding van het ontwerp paraplubestemmingsplan is uitgebreid onderzoek gedaan naar de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het evenementenplein. De onderzoeken hebben zich voornamelijk gericht tot ruimtelijke

aspecten, zoals o.a. geluid. Bij evenementen kan geluid namelijk een belangrijke rol spelen, omdat sommige evenementen gepaard gaan met versterkte muziek. Hierdoor kunnen evenementen geluidshinder veroorzaken. In tegenstelling tot geluidshinder die afkomstig is van bijvoorbeeld wegen, spoorwegen en bedrijfsactiviteiten, is voor evenementen geen sprake van een wettelijk kader waarin geldende normen zijn opgenomen die een bepaalde hoeveelheid geluid toelaten bij woningen om onacceptabele hinder tegen te gaan. Wel wordt voor het beoordelen en toetsen van geluid van evenementen de Nota 'Evenementen met een luidruchtig karakter' van de Inspectie Milieuhygiëne Limburg van januari 1996 (hierna: Nota Limburg) gehanteerd. In vaste en constante rechtspraak van de Raad van State is aanvaard dat deze Nota het uitgangspunt is voor de beoordeling of het geluid van een evenement aanvaardbaar is of niet.

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat in het Paleiskwartier spelen verschillende factoren een rol. Enerzijds zijn binnen het Paleiskwartier faciliteiten aanwezig en mogelijk gemaakt die een positieve invloed hebben op het woon- en leefklimaat: de komst van de bioscoop, het hotel, de invulling van het sheddakengebouw, de plinten van de woongebouwen (met lichte bedrijvigheid) en de kwaliteit van de openbare ruimte hebben bijgedragen aan de gewenste reuring in het gebied. Anderzijds is sprake van factoren die een beperkende invloed kunnen hebben op het woon- en leefklimaat. Het Paleiskwartier is immers geen reguliere en rustige woonwijk, maar een stedelijk woon-werkgebied, vlakbij het centraal station van 's-Hertogenbosch en langs het doorgaande spoor met een aantal drukke wegen in het gebied. Diverse aanwezige lichte bedrijfsactiviteiten, onderwijsinstellingen, horeca, detailhandel, het nabije spoor en treinstation zijn, met de daarbij behorende geluidsuitstraling, inherent aan het wonen in dit stedelijk woon-werkgebied (meer over onze overwegingen m.b.t. de keuze van de ligging van het evenementenplein in het Paleiskwartier leest u terug in paragraaf 2.4 in deze nota van zienswijzen).

Zoals gezegd kan geluid een bijzondere rol spelen bij evenementen, want sommige evenementen gaan gepaard met versterkte muziek. Hierdoor kunnen evenementen geluidshinder veroorzaken. In dit paraplubestemmingsplan is daarom met voorschriften bepaald welke geluidswaarden op de gevel van een geluidsgevoelig object (bestaande en geprojecteerd - nog te bouwen - woningen) de gemeente nog aanvaardbaar vindt. Daarnaast zijn de toegestane evenementen onderverdeeld in 3 categorieën, met per evenementcategorie een maximaal aantal (alook een eindtijd), zodat de maximale geluidswaarden incidenteel (alleen bij de evenementen met geluid/muziek) aanwezig zullen zijn.

Om in te zien wat de mogelijkheden zijn voor evenementen op het plein en wat de akoestische gevolgen zijn van bepaalde evenementen op het plein, is een geluidsonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek ("Evenementenplein Paleiskwartier nabij Palazzo te 's-Hertogenbosch", Cauberg-Huygen, 26 mei 2023, nummer 05110-48262-23) is bij het paraplubestemmingsplan gevoegd. In het onderzoek zijn een aantal type evenementen onderzocht, met daarbij ook verschillende varianten voor de opstelling van geluidboxen,

namelijk tezamen op één positie (op/bij het podium) of verdeeld in posities over het plein. Er is uitgegaan van maximaal 2250 bezoekers, waarbij ook het stemgeluid is meegenomen in de geluidsberekeningen. Op basis hiervan zijn verschillende type evenementen onderzocht en geluidsbelastingen van de gevels van omliggende woningen (bestaand en/of geprojecteerd, nog te bouwen) inzichtelijk gemaakt. In de rekenmodellen die zijn gehanteerd in het geluidsonderzoek zijn ook de bodemgebieden (waaronder water) en weerkaatsing van het geluid door gebouwen (zogenaamde reflexies) meegenomen. Als uitgangspunt is in het geluidsonderzoek gerekend met het meest geluid belaste beoordelingspunt (worst case scenario, dichtst bij liggende en dus maatgevende woning), wat betekent dat andere woningen – veelal verder weg gelegen - een lagere geluidbelasting zullen ondervinden. Concluderend is een volledig, gedegen en zorgvuldig geluidsonderzoek verricht.

Afwegingen en gekozen geluidgrenswaarden

Zoals gezegd bestaat geen wetgeving die voorziet in harde geluidgrenswaarden waaraan evenementen moeten voldoen ter bescherming van het woon- en leefklimaat. Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat de gemeenteraad bij evenementen zelf moet aangegeven welke geluidgrenswaarden nog toelaatbaar worden geacht bij de nabije woningen om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te waarborgen: de gemeenteraad heeft in dat kader een bepaalde beleidsvrijheid. Daarbij is volgens de Raad van State een goed woon- en leefklimaat ten aanzien van evenementen niet alleen afhankelijk van een aanvaardbaar geluidniveau, maar ook van hoe vaak deze geluidsniveaus zich voordoen, dus het aantal evenementen met muziek, alsmede de begin- en eindtijden van de evenementen.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat de geluidgrenswaarden in de Nota Limburg een goed aanknopingspunt zijn voor het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat. De gemeente heeft dan ook aansluiting gezocht bij deze Nota Limburg, waarbij gestreefd is naar goed evenwicht tussen een realistische geluidgrenswaarde voor het organiseren van evenementen en een aanvaardbare geluidbelasting voor omwonenden. Het uitgangspunt van de Nota Limburg is een binnengeluidniveau in de nabije woningen tijdens evenementen van 50 dB(A) in de dag en avondperiode. Bij deze niveaus kan nog een prima gesprek worden gevoerd in woningen en is de spraakverstaanbaarheid nog voldoende te noemen. Met een gangbare gevelisolatie van circa 20 à 25 dB(A) van de huidige nieuwe woningen, maakt dit – conform de Nota Limburg - een gevelbelasting van 70 tot 75 dB(A) in de regel toelaatbaar en acceptabel bij evenementen. Uiteindelijk zijn 3 toegestane categorieën van evenementen met aanvaardbare geluidsniveaus opgenomen in de regels van het paraplubestemmingsplan:

- a. Categorie 1: evenementen zonder versterkt geluid en/of omroepinstallaties;
- b. Categorie 2: evenementen waarbij het geluid maximaal 60 dB(A)/75 dB(C) op de gevel van geluidgevoelige bestemmingen bedraagt;
- c. Categorie 3: evenementen waarbij het geluid maximaal 70 dB(A)/85 dB(C) op de gevel van geluidgevoelige bestemmingen bedraagt.

De gevelbelasting van maximaal 70 dB(A) die is toegestaan voor evenementen in categorie 3, die maximaal 4 maal per kalenderjaar mogen plaatsvinden, sluit aan op de maximale gevelbelasting die volgens de Nota Limburg toelaatbaar en acceptabel is. Met die gevelbelasting is, zoals eerder toegelicht, nog een prima gesprek te voeren in woningen en is de spraakverstaanbaarheid voldoende te noemen. Voor de evenementen in categorie 2 geldt een aanzienlijk lagere maximale gevelbelasting van 60 dB(A) en 75 dB(C). Dit betekent dat met een gangbare gevelisolatie van circa 20 à 25 dB(A) (zoals eerder toegelicht) het binnengeluidniveau tussen de 35 dB(A) en 40dB(A) is. Met een dergelijk binnengeluidniveau is volgens de Nota Limburg (helemaal) geen sprake van een aantasting van de spraakverstaanbaarheid in de woning. De evenementen in categorie 1 betreffen evenementen zonder versterkt geluid en/of omroepinstallaties, waarbij vanzelfsprekend ook geen sprake is van aantasting van de spraakverstaanbaarheid in de woning.

Zoals beschreven gelden de toegelaten geluidniveaus op de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen. In dit geval zijn dat de gevels van omliggende appartementwoningen. Een balkon en/of een achtertuin is - volgens de Wet geluidhinder - geen formeel te beschermen object. Toetsing van de geluidsnormen als gevolg van evenementen vindt daarom niet plaats ter plaatse van deze buitenruimtes. Dit is ook in lijn met de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, 1999 (of diens opvolger). Bovendien gaan evenementen hier incidenteel - met een beperkt aantal per jaar alsook met een bepaalde eindtijd - plaatsvinden. Naast het gegeven dat een balkon formeel geen gevoelige ruimte betreft, acht de gemeente de optredende incidentele belastingen vanuit evenementen op balkons toelaatbaar, waarbij het belang van evenementen met de toegelaten beperkte frequentie én eindtijd prevaleert boven bescherming van het geluid ter plaatse van de buitenbalkons.

Overigens worden de balkons – in het kader van een goede ruimtelijke ordening – wél beschermd tegen te veel lawaai als gevolg van het optredende verkeer over de wegen en het spoor. Aangezien deze geluiden constant aanwezig zijn, dient (conform ons vast gesteld gemeentelijke geluidbeleid) te worden voldaan aan een bepaald ambitieniveau dat past bij onderhavige stedelijke omgeving. Voor de (recent vergunde) woonpanden (gelegen nabij het evenementenplein) heeft dit geresulteerd in aanvullende voorzieningen om juist op de balkons een adequaat geluidsniveau te behalen. De geluiden van de weg en het spoor vinden immers constant en dagelijks plaats. Dit in tegenstelling tot evenementen waar verhoogde geluiden incidenteel optreden.

Zoals gezegd is de mate van hinder die veroorzaakt wordt door evenementen niet alleen afhankelijk van de toegestane geluidniveaus, maar spelen meerdere factoren een rol. Om te voorkomen dat omwonenden gedurende vele malen per jaar geconfronteerd worden met geluidsoverlast door evenementen zijn in het paraplubestemmingsplan, naast toegelaten geluidsniveaus, ook regels opgenomen met betrekking tot het aantal evenementen, de duur van evenementen, aantal bezoekers en op- en afbouwwerkzaamheden. Daarbij zijn ook voorwaarden ten behoeve van voldoende spreiding in datum opgenomen. Hiermee wordt voorkomen dat (continu) elk weekend een evenement plaatsvindt en dat evenementen met een hogere geluidsbelasting niet 'te kort' op elkaar kunnen plaatsvinden. Het aantal

evenementen is beperkt tot maximaal 18 per jaar, waarbij maximaal 4 (van de 18) evenementen met de hoogste geluidsbelasting tot 70 dB(A) op de gevel van woningen wordt toegelaten. Evenementen op onderhavig plein mogen daarbij niet langer duren dan 23:00 uur. Behalve op vrijdag, zaterdag en een weekdag waarop een nationale feestdag volgt, dan is de maximale eindtijd 1 uur langer, namelijk 24:00 uur. Dit sluit ook aan bij de Nota Limburg, op basis waarvan het onder omstandigheden aanvaardbaar is om het tijdstip waarop de normstelling voor de nachtperiode ingaat te verschuiven tot 24:00 of (zelfs, waar wij in het paraplubestemmingsplan niet voor hebben gekozen) 1:00 uur. Met deze gekozen eindtijden en verdeling van evenementen wordt volgens de Nota Limburg verstoring van de nachtrust voorkomen.

Verder verdient het opmerking dat de omliggende woningen aan het evenementenplein zijn van een recente bouw. Het maatgevende woonpand Palazzo betreft nieuwbouw en wordt conform de laatste eisen (qua warmte-isolatie) gebouwd. Hierdoor is het zeer aannemelijk dat de geluidsgevelisolatie een stuk hoger is dan het minimale 20 dB, met een acceptabel woon- en leefklimaat (geluidsniveau) in de woningen in het ene nachtelijke uur.

Geluid en type evenementen

Uit het uitgevoerde geluidsonderzoek blijkt dat met een maximale gevelbelasting van 70 dB(A), zoals opgenomen in de regels van het bestemmingsplan, niet alle type evenementen mogelijk zijn. Dit komt doordat het evenementenplein is omringd door diverse woningen (bestaand of geprojecteerd, nog te bouwen) die – vanwege de korte afstand tot het evenementenplein - bepalend en beperkend zijn voor de toe te laten hoeveelheid muziek en geluid. Grote luidruchtige evenementen, zoals house en dance, zijn niet mogelijk. Ook een evenement met groot podium met live muziek (als 'smerrig' en 'het levenslied') zijn niet mogelijk binnen de toegestane geluidsniveaus in het paraplubestemmingsplan. Om zulke evenementen tot een succes te maken, is eenvoudigweg veel meer geluid gewenst. Een organisator is zich bewust van deze beperking en restrictie. Zonder succes zal en kan een organisator deze luidruchtige evenementen hier niet organiseren.

Voor mogelijke evenementen moet gedacht worden aan kleinschalige binnenstedelijke evenementen, zoals een markt of braderie met achtergrond muziek of kleinschalige live muziek. Een kleinkunst festival met een minimaal podium behoort ook tot de mogelijkheden. Deze soort evenementen sluiten ook aan bij de evenementen die in tabel 5.2 in het geluidsonderzoek (met groene en gele arcering) zijn opgenomen en onder de geluidsgevelnorm van 70 tot 75 dB(A) vallen die, zoals eerder toegelicht, volgens de Nota Limburg toelaatbaar en acceptabel is bij evenementen. Bovendien zal altijd voor een evenement een evenementenvergunning op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening 's-Hertogenbosch 2016 moeten worden aangevraagd (en verleend). Alleen kleinschalige evenement met zeer weinig impact op de omgeving en verkeer (zogenaamde 0-evenementen), zijn niet evenementenvergunningplichtig. Bij het indienen van de aanvraag voor een evenementenvergunning moeten de akoestische gegevens over het evenement worden aangeleverd met daarop onder andere de plaats van het podium en de geluidsbronnen, met de afstand tot de meest dichtbij gelegen woningen/panden. Bij een evenement dat geluid produceert dient een volledig akoestisch onderzoek op basis van de

Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, 1999 (of diens opvolger) te worden aangeleverd. Aan de hand van deze gegevens wordt getoetst of aan de geluidsnormen in het paraplubestemmingsplan (die gelden op de gevels van de omliggende woningen) met de aangevraagde opstelling en apparatuur kan worden voldaan. Dit volgt uit de gemeentelijke nota 'Uitvoeringsregels Evenementenbeleid 2020' d.d. 10 december 2019. Hierdoor wordt voorkomen dat evenementen die niet kunnen voldoen aan de geluidsniveaus in het paraplubestemmingsplan plaatsvinden.

Opgemerkt wordt dat de Nota Limburg – hoewel deze door de Raad van State voor deze toets wordt gehanteerd - enigszins gedateerd is. Dit blijkt onder andere uit recente jurisprudentie waarbij voor stedelijke gebieden bij evenementen ook fors hogere geluidsbelastingen toelaatbaar worden geacht (zie onder andere Raad van State, d.d. 6 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3720). De Raad van State oordeelt dan ook dat in drukke stedelijke (gemengde) gebieden ook hogere geluidsbelastingen bij evenementen op gevels te accepteren zijn. Hoewel ook hier in het Paleiskwartier gesproken kan worden van een stedelijk (gemengd) en levendig gebied, worden dergelijke hogere geluidsbelastingen (80 à 85 dB(A)) uitdrukkelijk niet toegelaten.

Concluderend is de gemeente van mening dat de toegestane categorieën van evenementen met geluidgrenswaarden een aanvaardbaar woon- en leefklimaat waarborgen. In combinatie met de voorwaarden in aantallen per type evenement, frequentie en (eind)tijden, is de gemeente van mening dat optredende hinder als gevolg van het geluid van de toegelaten evenementen acceptabel en passend is in het Paleiskwartier dat een gemengde stedelijke woon-werkomgeving is (zie in dit verband ook paragraaf 2.4 van deze Nota zienswijzen).

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan.

2.2 Type evenementen

Reclamanten merken op dat het paraplubestemmingsplan muziekfestivals toestaat en dergelijke evenementen niet passend zijn op het evenementenplein gelegen in het Paleiskwartier. Dat geeft té veel overlast. Bovendien zouden vechtsporten op grond van het paraplubestemmingsplan mogelijk zijn, hetgeen door één van de reclamanten principieel uitgesloten moet worden.

Reactie

Vooropgesteld maakt het paraplubestemmingsplan uitsluitend evenementen mogelijk die vallen onder de reikwijdte van het begrip 'evenement' als omschreven in artikel 1.3 van de planregels en een van de drie evenementencategorieën als omschreven in artikel 1.4 van de planregels. Deze artikelen luiden als volgt:

1.3 evenement

Een evenement is gedefinieerd als elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

- a. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
- b. bioscoopvoorstellingen;
- c. algemene kermissen als bedoeld in de Kermisverordening 's-Hertogenbosch 2018;
- d. schouwburg- en/of theatervoorstellingen die plaatsvinden in een inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer;
- e. voetbalwedstrijden, als bedoeld in artikel 2:31, tweede lid;
- f. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet;
- g. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
- h. het in een inrichting in de zin van de Alcoolwet gelegenheid geven tot dansen.

Onder evenement wordt mede verstaan:

- a. een herdenkingsplechtigheid;
- b. een braderie;
- c. een optocht, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:2 van deze verordening, op de weg;
- d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan een openbare plaats;
- e. een vechtsportevenement.

1.4 evenementencategorieën

- categorie 1: evenementen zonder versterkt geluid en/of omroepinstallaties;
- categorie 2: evenementen met versterkt geluid waarbij het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (LAr, LT) vanwege het evenement gemeten op de gevel van een geluidgevoelig object niet meer bedraagt dan maximaal 60 dB(A) en 75 dB(C) (etmaalwaarde);

- categorie 3: evenementen met versterkt geluid waarbij het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (LAr, LT) vanwege het evenement gemeten op de gevel van een geluidgevoelig object niet meer bedraagt dan maximaal 70 dB(A) en 85 dB(C) (etmaalwaarde).

De begripsbepaling van een evenement als bedoeld in artikel 1.3 van de planregels sluit aan op de begripsbepaling van een evenement als bedoeld in artikel 2:9 van de Algemene Plaatselijke Verordening 's-Hertogenbosch 2016 (hierna: APV). Daaronder valt ook een vechtsportevenement, welke in de regel in competitievorm plaatsvindt in een sportschool of een andere soort accommodatie. Omdat het evenementenplein in de buitenruimte is gelegen en daar geen sportschool of andere soort accommodatie op aanwezig is, is niet de verwachting dat een vechtsportevenement op het evenementenplein zal worden gehouden. Daarom is gekozen om het (ontwerp)paraplubestemmingsplan aan te passen en een 'vechtsportevenement' niet langer te benoemen in artikel 1:3 van de planregels.

Bij evenementen die vallen binnen een van de categorieën als bedoeld in artikel 1.4 van de planregels, en dus uitsluitend zijn toegestaan, moet gedacht worden aan kleinschalige binnenstedelijke evenementen. Zo gaat het bij categorie 1 om evenementen zonder versterkt geluid en/of omroepinstallaties, zoals een boekenmarkt of jeu de boulesstoernooi. Bij categorie 2 gaat het om evenementen met beperkt versterkt geluid ter ondersteuning van het evenement, zoals een lokaal foodtruck festival, startlocatie voor een hardlooppwedstrijd, klein theater of rommelmarkt met wat achtergrondmuziek. Bij categorie 3 evenementen gaat het om evenementen met versterkt geluid, zoals een klein muziek-evenement als onderdeel van een stadsbreed evenement of volksfeest (als koningsdag). Dance-en/of house-evenementen en andere soortige evenementen met harde bastonen zijn bij voorbaat uitgesloten. Deze soort evenementen vinden wij niet passend binnen het stedelijk-woonwerkgebied waar het evenementenplein in is gelegen. Daarnaast kunnen muziekfestivals/feesten, waar reclamanten naar refereren, naar verwachting (ook) niet aan de geluidseisen in het paraplubestemmingsplan voldoen. Om dergelijke evenementen tot een succes te maken, is eenvoudigweg veel meer geluid gewenst dan dat het paraplubestemmingsplan toestaat.

Voor een evenement dient altijd een evenementenvergunning te worden aangevraagd (en verleend). Alleen kleinschalige evenement met zeer weinig impact op de omgeving en verkeer (zogenaamde 0-evenementen), zijn niet evenementenvergunningplichtig. Bij het indienen van de aanvraag voor een evenementenvergunning moeten de akoestische gegevens over het evenement worden aangeleverd met daarop onder andere de plaats van het podium en de geluidsbronnen, met de afstand tot de meest dichtbij gelegen woningen/panden. Bij een evenement dat geluid produceert dient een volledig akoestisch onderzoek op basis van de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, 1999 (of diens opvolger) te worden aangeleverd. Aan de hand van deze gegevens wordt getoetst of aan de geluidseisen in het paraplubestemmingsplan met de aangevraagde opstelling en apparatuur kan worden voldaan. Dit volgt uit de gemeentelijke nota 'Uitvoeringsregels Evenementenbeleid 2020' d.d. 10 december 2019. Daarmee wordt voorkomen dat

evenementen die niet kunnen voldoen aan de geluidseisen (zoals dance-en house-evenementen) plaatsvinden.

Conclusie

Zienswijzen zijn deels gegrond en geven aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan. In de begripsbepaling van een evenement zoals aangeduid in artikel 1.3 van de planregels wordt sub e 'een vechtsportevenement' verwijderd.

2.3 Aantal en frequentie evenementen

Over het aantal evenementen merken reclamanten het volgende op. Het totaal aantal evenementen is té veel voor de betreffende locatie. De meeste evenementen zullen in de zomer plaatsvinden en met name in het weekend. Bovendien bestaan met maximaal twee evenementen per maand ook maar maximaal twee min of meer rustige weekenden per maand. Dan nog geen rekeninghoudend met de zeven dagen voor het op- en afbouwen. Dat geldt in versterkte mate voor de toekomstige bewoners van Palazzo die op zeer korte afstand (deels boven het evenementenplein) wonen. Door de structurele aard van de evenementen wordt ook de gezondheid en het woongenot van de bewoners in het Paleiskwartier geschaad.

Reactie

Over het aantal en de verdeling van evenementen is gekozen om de volgende cumulatieve en limitatieve voorwaarden op te nemen in de regels van het paraplubestemmingsplan:

- a. Het uitgangspunt is dat te allen tijde per kalenderjaar het totaal aantal evenementendagen 65 is, maximaal achttien evenementen mogen plaatsvinden en niet meer dan twee per maand;
- b. Het aantal evenementen in categorie 2 mag nooit meer dan twaalf per kalenderjaar bedragen en het aantal evenementen in categorie 3 mag nooit meer dan vier per kalenderjaar en één per maand bedragen;
- c. Indien een evenement in categorie 1 of 2 heeft plaatsgevonden, mag de eerstvolgende elf dagen geen evenement plaatsvinden. Indien een evenement in categorie 3 heeft plaatsgevonden, mag de eerstvolgende elf dagen geen evenement in categorie 1 plaatsvinden en de eerstvolgende zesentwintig dagen geen evenement in categorie 2 en 3 plaatsvinden.

Door het hanteren van deze verdeling aan evenementen wordt voorkomen dat (continu) elk weekend een evenement plaatsvindt en dat evenementen met een hogere geluidsbelasting niet 'te kort' op elkaar kunnen plaatsvinden. Daarnaast zijn in het paraplubestemmingsplan ook, om onevenredige hinder voor het woon- en leefklimaat en de omgeving te voorkomen, regels opgenomen over de begin- en eindtijden, het maximum aantal bezoekers en de op- en afbouwwerkzaamheden. Zo mag per evenement het totaal aantal op- en afbouwdagen nooit meer bedragen dan zeven. Het is aan de organisator van het evenement zelf om te bepalen hoeveel dagen hij gebruikt voor het opbouwen en voor het afbouwen, als maar niet het totaal aantal dagen van zeven wordt overschreden. Voorts is geregeld dat de op- en afbouw van een evenement plaatsvindt tussen 08:00 en 22:00 uur. Alleen afbouw van elektronische apparatuur is toegestaan tot maximaal één uur na afloop van de eindtijd van het evenement. Daarnaast mag tijdens de op- en afbouwactiviteiten geen sprake zijn van onversterkte en/of versterkte muziek, met uitzondering van een soundcheck.

Het evenementenplein krijgt ook een functie als verblijfs- en ontmoetingsplek voor de buurt. Het evenementenplein dient dan ook een aangename verblijfs- en ontmoetingsplek te zijn voor de buurt buiten evenementendagen. Daar is bij de inrichting van het evenementenplein

rekening gehouden. Zo wordt het plein groen ingericht en wordt de huidige speeltuin gehandhaafd (meer over de inrichting van het evenementenplein is terug te lezen in paragraaf 3.3. van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). Om te waarborgen dat het evenementenplein ook goed kan functioneren als verblijfs- en ontmoetingsplek voor de buurt, zijn in de planregels voorschriften opgenomen over het aantal evenementen, de frequentie van de evenementen en de op- en afbouwdagen (lees meer hierover in paragraaf 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). Gekozen is om deze voorschriften in de regels van het (ontwerp)paraplubestemmingsplan aan te vullen met het voorschrift dat *'Indien een evenement heeft plaatsgevonden, mag de eerstvolgende 8 dagen geen evenement plaatsvinden en mogen geen op- en afbouwwerkzaamheden plaatsvinden. Deze termijn van 8 dagen wordt gerekend vanaf de eerstvolgende dag dat de afbouwwerkzaamheden van het evenement zijn afgelopen.'* Met dit voorschrift wordt voorkomen dat (in theorie) elk week de woon- en leefomgeving belast kan worden met evenementen en/of op- en afbouwwerkzaamheden. Tegelijkertijd wordt gewaarborgd dat het evenementenplein ook kan functioneren als een aangename verblijfs- en ontmoetingsplek voor de buurt buiten evenementendagen.

Conclusie

Zienswijzen zijn deels gegrond en geven aanleiding tot aanpassing van het (ontwerp)paraplubestemmingsplan. De regels in het paraplubestemmingsplan worden aangevuld met het voorschrift dat *'Indien een evenement heeft plaatsgevonden, mag de eerstvolgende 8 dagen geen evenement plaatsvinden en mogen geen op- en afbouwwerkzaamheden plaatsvinden. Deze termijn van 8 dagen wordt gerekend vanaf de eerstvolgende dag dat de afbouwwerkzaamheden van het evenement zijn afgelopen.'*

2.4 Ligging van het evenementenplein

Reclamanten geven aan dat het Paleiskwartier niet behoort tot het centrum, gelet op de omvang en enkele horeca die vroegtijdig sluit. Bovendien zou het Paleiskwartier in de praktijk niet veel centrumvoorzieningen hebben. Zo zouden er geen winkels zijn direct rond het evenementenplein. Daarnaast zouden er, behalve in het Ricoh kantoor, vrijwel geen mensen werkzaam zijn in de omgeving van het evenementenplein. De locatie is volgens reclamanten vooral een woonwijk, dat dicht bebouwd is. Een festivalterrein zou niet passen in het Paleiskwartier.

Een aantal reclamanten merken op dat alleen een evenementenplein dat een rommelmarkt of kleine optreden mogelijk maakt passend is in de omgeving. Andere reclamanten merken op dat evenementen helemaal niet geschikt zijn op het evenementenplein. Het plein is omringd door (dichtbebouwde) woningbouw waar veel mensen werken en wonen: ruim vierentwintighonderd woningen met drie á vierduizend inwoners. Omwonenden zouden geen tijd hebben voor reuring. Evenementen zijn juist te gast in het woon- en leefklimaat dat bij een dergelijk stedelijk gebied als het Paleiskwartier hoort.

Verder refereren reclamanten naar de toelichting van het bestemmingsplan, waarin wordt vermeld dat met het op grond van het geluidsrapport bepaalde geluidsniveau nog 'prima een gesprek kan worden gevoerd' en het spraakverstaanbaarheidsniveau 'nog voldoende' te noemen valt. Het is volgens reclamanten volstrekt onaanvaardbaar om in een zo dichtbebouwde woonwijk zoveel mensen te belasten met evenementen waarbij zij 'nog prima' een gesprek kunnen voeren en men elkaar 'nog voldoende' kan verstaan. Voor mensen die willens en wetens in het centrum van 's-Hertogenbosch gaan wonen en daarmee aangeven dat zij voor de evenementen kiezen, is dit nog aanvaardbaar. Echter, om daarmee mensen te belasten die juist níet in het centrum van de stad zijn gaan wonen, is dit uiteraard in het geheel niet aanvaardbaar, zeker niet omdat voor de meeste mensen geldt dat zij hun appartement gekocht hebben toen er nog helemaal geen sprake was van een evenementenplein in het Paleiskwartier. Een dergelijke confrontatie is een schending van het recht op een ongestoord genot van de woning en het eigendom van de bewoners.

Een aantal reclamanten merkt op dat een evenementenplein meer passend zou zijn in het centrum of nog beter, geheel buiten de stad. Zo zouden bewoners bewust gekozen hebben om in het Paleiskwartier te wonen om zodanig uit de rumoerigheid van de stad te zitten, maar wel dicht bij de stad te wonen. De gemeente heeft een zorgplicht naar haar bewoners en is verantwoordelijk voor een veilige en gezonde leefomgeving.

Reactie

Voor een goed begrip van de beantwoording van de zienswijzen wordt eerst (kort) stil gestaan bij de totstandkoming van het Paleiskwartier. In 1998 is voor het Paleiskwartier een ontwerpbestemmingsplan opgesteld, dat als kader is gebruikt voor de nieuwbouw-ontwikkelingen in dit gebied. In de periode tussen 1998 en 2008 hebben zich verschillende stedenbouwkundige en milieutechnische ontwikkelingen voorgedaan die het opstellen van

een nieuw ruimtelijk kader voor de invulling van het zuidelijk deel van Paleiskwartier noodzakelijk maakten. Vervolgens heeft de gemeenteraad op 27 mei 2008 bij besluit het “Ruimtelijk plan Paleiskwartier-Zuid, Scharnierpunt tussen Binnenstad en West” (hierna: Ruimtelijk plan Paleiskwartier-Zuid) vastgesteld.

Zoals blijkt uit het Ruimtelijk plan Paleiskwartier-Zuid is in het Paleiskwartier (vanaf het begin) altijd ingezet op de ontwikkeling van een levendig, gemengd en stedelijk woon-werkgebied. Het Paleiskwartier is dan ook (net als de rest van de Spoorzone) onderdeel van de Brede Binnenstad waar verdichting, levendigheid, reuring, menging van stedelijke functies en duurzame mobiliteit wordt nagestreefd. Als het Paleiskwartier klaar is, zijn in totaal circa 2.200 woningen gerealiseerd. Daarnaast zijn in het Paleiskwartier tal van (centrum)voorzieningen aanwezig. Zo zijn er verscheidene (afhaal)restaurants, cafés (waaronder een stadsbrouwerij) en overige eet- en drinkgelegenheden, maar ook een bioscoop en verscheidene vormen van dienstverlening gevestigd. Aan de westzijde van de Onderwijsboulevard zijn (grootschalige) onderwijsvoorzieningen gesitueerd, maar ook studentenhuisvesting en appartementen. Zoals opgemerkt horen levendigheid en reuring dan ook bij dit gebied, waar het evenementenplein, dat tevens een functie krijgt als ontmoetings- en verblijfsplek, goed in past.

In het verleden hebben ook in het Paleiskwartier en (specifiek) op het residentieplein, de locatie van het evenementenplein, evenementen plaatsgevonden. Zo heeft de BV Ontwikkelingsmaatschappij Paleiskwartier het (toen nog toekomstige) bouwterrein van Palazzo van 2015 t/m 2019 beschikbaar gesteld als tijdelijk evenementenplein. Diverse kleine en middelgrote evenementen hebben plaatsgevonden in het Paleiskwartier en op het residentieplein, zoals de Vestingloop, Fun Run, de jaarlijkse open lucht bioscoop, (een voorstelling van) Festival Boulevard, Foodtruckfestival TREK, DORST (bier), HBO-introfestival, Studance en het wijkfeest bij het 25-jarig bestaan van Paleiskwartier. De omgeving was enthousiast over de evenementen. Tegelijkertijd hebben omwonenden klachten ingediend: met name over de evenementen als HBO-Introfestival en Studance. Deze klachten gingen met name over het geluid van het evenement zelf en van de op- en afbouw. Ook het komen en gaan van bezoekers gaf onrust.

Het beeld dat geschetst kan worden uit de ervaringen met de gehouden evenementen op het residentieplein en in het Paleiskwartier, is dat evenementen een waardevolle toevoeging zijn in het Paleiskwartier mits passend in de stedelijke woon- werkomgeving. Daarom is gekozen aan het organiseren en houden van evenementen, gelet op de verrichte onderzoeken naar de ruimtelijke aspecten, grenzen te stellen die onevenredige hinder voor de omgeving voorkomen. Deze grenzen zijn gesteld door het opnemen van voorschriften in de regels van het paraplubestemmingsplan en daarmee rechtstreeks geldend voor evenementen. Dit zorgt voor een duidelijke en goede juridische borging voor het houden van de evenementen. De voorschriften gaan over maximum het aantal evenementen, de aard (type) en omvang van de evenementen, de eindtijden, het op- en afbouwen, het aantal bezoekers en de toegelaten geluidsniveaus (lees meer hierover in paragraaf 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). Bij evenementen die kunnen voldoen aan de

gestelde voorschriften, moet gedacht worden aan kleinschalige binnenstedelijke evenementen, zoals een markt of braderie met achtergrond muziek of kleinschalige live muziek. Een kleinkunst festival met een minimaal podium behoort ook tot de mogelijkheden. Dance-en/of house-evenementen en andere soortige evenementen met harde bastonen zijn bij voorbaat uitgesloten. Deze soort evenementen vinden wij niet passend binnen het stedelijk- woonwerkgebied waarin het evenementenplein in is gelegen. Ook evenementen als het HBO-Introfestival en Studance zullen naar verwachting niet mogelijk zijn. Om zulke evenementen tot een succes te maken, is eenvoudig wel veel meer geluid gewenst dan dat het paraplubestemmingsplan toestaat.

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan.

2.5 Auto- en fietsparkeren

Reclamanten merken over het auto- en fietsparkeren het volgende op. In de toelichting van het paraplubestemmingsplan is niets opgenomen over plaatsing van fietsen en autoparkeerplaatsen. Gevraagd wordt hoe dit wordt opgelost.

Verder wordt opgemerkt dat in het verkeers- en parkeeronderzoek vier mogelijke locaties worden weergegeven voor het stallen van de fietsen. Te verwachten is dat een groot aantal fietsen in en om het woongebied worden neergezet, wat schade aan het groen in het Paleiskwartier kan toebrengen. Reclamanten vragen af hoe dit kan worden voorkomen, omdat eenmaal schade aan groen niet zo snel herstelt. Daarnaast wordt opgemerkt dat op dit moment 390 stallingsplekken voor fietsen aan de westzijde van het station zijn gelegen, welke al vaak vol zouden zijn en er plannen bestaan tot verdere uitbreiding daarvan naar 1500 plekken. Dit geeft de indruk van in welke mate de drukte en reisbewegingen in de wijk zullen toenemen.

In het verkeers- en parkeeronderzoek dat bij het bestemmingsplan is gevoegd wordt gesproken over een 'Kiss and Ride' op de hoek van de Spiegeltuin en de Bordeslaan, zonder enige onderbouwing. Dit is een onveilige en gevaarlijke situatie. De locatie zou al druk zijn vanwege in- en uitstappen van passagiers van bezoekers aan de Happy Italy of de Jumbo. Bovendien is de voorgestelde locatie gelegen voor de in- en uitgang van de parkeergarage in het Paleiskwartier en het begin van de toegangsroute voor vrachtauto's die de Jumbo en aangrenzende restaurants beleveren.

Reactie

Verkeers- en parkeeronderzoek

Adviesbureau Kragten heeft een onderzoek verricht naar de verkeersafwikkeling en parkeerbehoefte van de mogelijke evenementen die worden gehouden op het evenementenplein in het Paleiskwartier. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een adviesmemo d.d. 30 oktober 2023 betreft 'Toelichting verkeer en parkeren ontwikkeling evenementenlocatie Paleiskwartier' (hierna: 'onderzoek'), dat als bijlage bij de toelichting van het paraplubestemmingsplan is gevoegd.

Autoparkeren

Uit het onderzoek blijkt dat in het uiterste geval (worst case) 324 autoparkeerplaatsen nodig zijn ten behoeve van een te houden evenement op het evenementenplein. Autoparkeren kan niet op het evenementenplein zelf worden opgevangen. Extra parkeerdruk van een evenement in de openbare buitenruimte (de wijk) is niet wenselijk. Om dergelijk onwenselijk parkeergedrag te voorkomen is de evenementenorganisatie verplicht om in het kader van de evenementenvergunning op grond van de 'Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente 's-Hertogenbosch 2016' (hierna: APV) een mobiliteitsplan aan te leveren. Hierin staat beschreven hoe de extra parkeerbelasting (van zowel voertuigen als fietsen) naar aanleiding van het evenement opgevangen moet worden. De evenementenorganisatie dient dit zelf te regelen. Dit betekent dat, alleen in het geval dat de evenementenorganisatie aantoont dat het autoparkeren op een goede wijze is geregeld en geborgd, hij in aanmerking

komt voor een evenementenvergunning: via deze wijze is het op een goede wijze opvangen van de autoparkeerbelasting ten behoeve van een evenement geborgd.

Uit het onderzoek is in elk geval gebleken dat de extra autoparkeerbelasting naar aanleiding van een evenement in het uiterste geval (worst case) kan worden opgevangen in betaalde parkeervoorzieningen (parkeergarage Paleiskwartier) en/of in samenspraak op omliggende privéterreinen bij bedrijven of instellingen. Daarnaast kan de evenementenorganisatie ook gebruik maken van het transferium aan de Deutersestraat, door bijvoorbeeld te werken met pendelbusjes. Hierbij opgemerkt dat voorafgaand aan het houden van een evenement, in het kader van de evenementenvergunning, door de evenementenorganisator een inschatting wordt gemaakt van het aantal benodigde autoparkeerplaatsen. Deze inschatting wordt in het kader van de evenementenvergunning beoordeeld door de gemeente. Uiteraard verschilt de inschatting van het aantal benodigde autoparkeerplaatsen per evenement, omdat ieder evenement qua tijdsduur, aantal bezoekers, waar de bezoekers vandaag komen, enz., verschilt. Daardoor is niet altijd bij elk evenement sprake van het 'uiterste geval' van 324 benodigde autoparkeerplaatsen: per evenement zal het aantal benodigde parkeerplaatsen worden bepaald.

Fietsparkeren

Uit het onderzoek blijkt dat in het uiterste geval (worst case) 1.400 fietsenstallingen nodig zijn ten behoeve van een evenement. Parkeren kan niet altijd op het evenementenplein zelf worden opgevangen. In de directe omgeving van het evenementenplein is het niet wenselijk om 1.400 fietsenstallingen op te vangen – dit vanwege de doorgang van verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en hulpdiensten. Om dergelijk onwenselijk parkeergedrag te voorkomen is de evenementenorganisatie, zoals ook opgemerkt bij het autoparkeren, verplicht om in het kader van de APV een mobiliteitsplan aan te leveren. Hierin staat beschreven hoe de extra parkeerbelasting (van zowel fietsen en voertuigen) naar aanleiding van het evenement opgevangen moet worden. Dit betekent dat, alleen in het geval dat de evenementenorganisatie aantoont dat het fietsparkeren op een goede wijze is geregeld en geborgd, hij in aanmerking komt voor een evenementenvergunning: via deze wijze is het op een goede wijze opvangen van de fietsparkeerbelasting ten behoeve van een evenement geborgd.

Voor wat betreft de fietsenstallingen dient in elk geval een zogenaamde 'verzamellocatie' nabij het evenementenplein gevonden te worden. Deze locatie dient ingericht te worden met de benodigde fietsparkeerplaatsen om wildgroei van geparkeerde fietsen in de directe omgeving van het evenementenplein tegen te gaan. De evenementenorganisatie dient dit zelf te regelen. Uit het onderzoek is gebleken dat in de omgeving van het evenementenplein een aantal verzamellocaties aanwezig is, voor fietsers vanuit verschillende richtingen. Het is wel aan de evenementenorganisator zelf om in overleg met de grondbezitters van de verzamellocaties ook daadwerkelijk de fietsparkeervoorzieningen te plaatsen. Hierbij wel (nogmaals) opgemerkt dat voorafgaand aan het houden van een evenement, in het kader van de evenementenvergunning, een inschatting wordt gemaakt van het aantal benodigde fietsenstallingen. Deze inschatting van het aantal benodigde fietsenstallingen verschilt per

evenement, omdat elk evenement qua tijdsduur, aantal bezoekers, waar de bezoekers vandaag komen, enz., verschilt. Daardoor is dus niet altijd bij elk evenement sprake van het 'uiterste geval' met 1.400 benodigde fietsenstallingen: per evenement zal het aantal benodigde fietsenstallingen worden bepaald.

Kiss and Ride

Bij diverse evenementen worden ook bezoekers gebracht (door ouders, vrienden en dergelijke). Zij worden met de auto afgezet en na afloop weer opgehaald. Dit halen en brengen kan niet op het evenementenplein zelf en mag evenmin plaatsvinden op de Onderwijsboulevard, vanwege de doorstroming en de bereikbaarheid van hulpdiensten. De evenementenorganisatie zal zelf een haal en breng voorziening moeten voorzien om het halen en brengen van bezoekers op een veilige manier af te wikkelen, hetgeen hij moet aantonen in het kader van de evenementenvergunning. Uit het onderzoek is gebleken dat er mogelijkheden zijn om het halen en brengen van bezoekers te faciliteren, zoals het inrichten van een Kiss and Ride aan de Jonkerstraat – Statenlaan, Spiegeltuin – Bordeslaan of centraal station 's-Hertogenbosch. Mocht de evenementenorganisatie geen geschikte locatie vinden, dan kan de evenementenorganisatie een pendelverbinding regelen. Vanaf de pendellocatie worden bezoekers naar het evenementenplein gebracht.

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan.

2.6 Inrichting evenementenplein

Reclamanten merken op dat de huidige speeltuin niet terugkomt in de inrichtingstekening van het evenementenplein. De wens is echter dat de speeltuin behouden blijft. Verder vrezen een aantal reclamanten dat de toegang tot de supermarkt via de brug wordt geblokkeerd gedurende evenementen en de vraag is hoe dat wordt opgelost. Ook wordt gevraagd of het evenementenplein rolstoeltoegankelijk is.

Reclamanten geven aan dat de trappen aan de Hofvijver, zeker bij een groot evenement met veel bezoekers, gevaarlijk kan zijn. Bezoekers zouden op de trappen ten val kunnen komen. Daarnaast zouden beide vijvers, gelegen naast het evenementenplein, en de hoogteverschillen in het evenementenplein, tot onveilige situaties kunnen leiden.

Reactie

Zoals aangegeven in paragraaf 3.3. van de toelichting van het paraplubestemmingsplan wordt met het plan Palazzo rekening gehouden met de inpassing van een evenementenplein dat ook een functie krijgt als verblijfs- en ontmoetingsplek voor de buurt. De aanleg en inrichting van het evenementenplein is onderdeel van het woonrijp maken van het plan Palazzo. Onderhavig paraplubestemmingsplan regelt niet de (reeds toegestane) aanleg en inrichting van het evenementenplein, maar gaat slechts over het (nog) planologisch toestaan van het 'gebruik als evenementenplein'. Volledigheidshalve wordt hierbij wel een reactie gegeven op de zienswijzen over de inrichting van het evenementenplein.

De groene driehoek die op de inrichtingstekeningen in paragraaf 3.3. van de toelichting van het paraplubestemmingsplan is afgebeeld, betreft de speeltuin. De speeltuin met dezelfde speeltoestellen blijft gehandhaafd. Verder ligt een deel van het evenementenplein op het dak van de ondergrondse parkeergarage van Palazzo. Dit deel van het plein ligt 25 cm hoger dan de aangrenzende openbare ruimte langs de Hofvijver. De twee treden die hiervoor nodig zijn sluiten aan bij de bestaande trappen langs de Hofvijver. Met een hellingbaan is het hoger gelegen deel van het plein toegankelijk voor mindervaliden en lichte voertuigen. Evenementen kunnen georganiseerd worden op het hoger gelegen deel van het plein, maar ook de trappartij kan bij het evenement worden betrokken. Daarnaast blijft de toegang tot de supermarkt Jumbo, gelegen aan de Hofvijver, ook gedurende evenementen via de brug toegankelijk. De brug is gedurende evenementen, wel alleen (voor zover er hekwerken zijn geplaatst ten behoeve van het evenement) toegankelijk via de Statenlaan en niet via het Residentieplein.

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan.

2.7 Voorstel uitstel paraplubestemmingsplan

Reclamanten stellen voor om de procedure van het paraplubestemmingsplan enkele jaren uit te stellen. Zij geven aan dat evenementen namelijk pas vanaf oplevering van de openbare ruimte in 2026 plaats kunnen vinden. Gezien de onzekerheid van bewoners en ondernemers voor de uitwerking van het huidige voorstel in de praktijk op het woon- en ondernemingsklimaat, zou het zinvol zijn om enkele jaren 'proef te draaien'. Daarmee wordt nu onnodige weerstand voorkomen. In goed overleg met bewoners en ondernemers kunnen gedurende een paar jaar evenementen geprogrammeerd en geëvalueerd worden. Vervolgens kan het ontwerpbestemmingsplan al dan niet worden vastgesteld. Bijkomend voordeel zou zijn dat de nieuwe bewoners van Palazzo ook kunnen participeren in het overleg.

Reactie

Aanleiding

Het voornemen is dat op het evenementenplein binnen het Paleiskwartier op regelmatige basis kleinschalige- en middelgrote binnenstedelijke evenementen worden gehouden. Deze evenementen dragen bij aan de gewenste reuring en levendigheid in de gemengde stedelijke woon-werkomgeving van het Paleiskwartier. Daarom is gekozen om het toestaan van evenementen rechtstreeks te regelen in het paraplubestemmingsplan. In dat geval hoeft immers, naast de evenementenvergunning op grond van de APV, niet voor ieder los evenement een omgevingsvergunning voor afwijking van het 'Omgevingsplan gemeente 's-Hertogenbosch' te worden aangevraagd (lees meer hierover in paragraaf 4.2 en 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). In voorliggend paraplubestemmingsplan is daarom een regeling voor evenementen opgenomen. Hierdoor wordt het rechtstreeks (planologisch) mogelijk gemaakt dat ter plekke op het evenementenplein evenementen onder bepaalde voorwaarden gehouden kunnen worden.

Daarnaast biedt de evenementenregeling in het paraplubestemmingsplan rechtszekerheid voor een ieder. De regeling maakt namelijk voor eenieder kenbaar onder welke voorwaarden evenementen al dan niet rechtstreeks zijn toegestaan op grond van het paraplubestemmingsplan: daarmee weten zowel evenementenorganisatoren als omwonenden waar ze aan toe zijn. Het paraplubestemmingsplan regelt ook wat maximaal planologisch mogelijk is: dit betekent dat evenementen die niet kunnen voldoen aan de voorwaarden in de regels van het paraplubestemmingsplan ook niet mogelijk zijn.

Praktijkervaringen

Met het houden van evenementen op de locatie van het evenementenplein bestaan praktijkervaringen die zijn meegenomen in het opstellen van het bestemmingsplan. Zo heeft de BV Ontwikkelingsmaatschappij Paleiskwartier het (toen nog toekomstige) bouwterrein van Palazzo van 2015 t/m 2019 beschikbaar gesteld als tijdelijk evenementenplein. Diverse kleine en middelgrote evenementen hebben plaatsgevonden op het evenementenplein, zoals de Vestingloop, Fun Run, de jaarlijkse open lucht bioscoop, (een voorstelling van) Festival Boulevard, Foodtruckfestival TREK, DORST (bier), HBO-introfestival, Studance en het wijkfeest bij het 25-jarig bestaan van Paleiskwartier. De omgeving was enthousiast over

de evenementen. Tegelijkertijd hebben omwonenden klachten ingediend: met name over de evenementen als HBO-Introfestival en Studance. Deze klachten gingen met name over het geluid van het evenement zelf en van de op- en afbouw. Ook het komen en gaan van bezoekers gaf onrust.

Het beeld dat geschetst kan worden uit de ervaringen met het houden evenementen in het Paleiskwartier, is dat evenementen een waardevolle toevoeging zijn in het Paleiskwartier mits passend in de stedelijke woon- werkomgeving. Aan het organiseren en houden van evenementen worden dan ook, gelet op de verrichte onderzoeken naar de ruimtelijke aspecten, grenzen gesteld die onevenredige hinder voor de omgeving voorkomen. Deze grenzen zijn gesteld door het opnemen van voorschriften in de regels van het bestemmingsplan en daarmee rechtstreeks geldend voor evenementen. Dit zorgt voor een duidelijke en goede juridische borging voor het houden van de evenementen. De voorschriften gaan over maximum het aantal evenementen, de aard (type) en omvang van de evenementen, de eindtijden, het op- en afbouwen, het aantal bezoekers en de toegelaten geluidsniveaus (lees meer hierover in paragraaf 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan). Bij evenementen die kunnen voldoen aan de gestelde voorschriften, moet gedacht worden aan kleinschalige binnenstedelijke evenementen, zoals een markt of braderie met achtergrond muziek of kleinschalige live muziek. Een kleinkunst festival met een minimaal podium behoort ook tot de mogelijkheden. Dance-en/of house-evenementen en andere soortige evenementen met harde bastonen zijn bij voorbaat uitgesloten. Deze soort evenementen vinden wij niet passend binnen het stedelijk- woonwerkgebied waar het plangebied in is gelegen. Ook evenementen als het HBO-Introfestival en Studance zullen naar verwachting niet mogelijk zijn. Om zulke evenementen tot een succes te maken, is eenvoudig wel veel meer geluid gewenst dan dat het bestemmingsplan toestaat.

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot wijzigingen van het paraplubestemmingsplan.

2.8 Belangenafweging

Reclamanten merken op dat de gemeente met dit bestemmingsplan de belangen van een groot aantal bewoners niet goed in acht zou hebben genomen. De indruk zou bestaan dat de belangen van andere partijen (zoals ondernemers, horeca en de gemeente) zwaarder wegen dan de belangen van omwonenden.

Reactie

Zorgvuldige belangenafweging

In de voorbereiding van het bestemmingsplan is naast de ruimtelijke onderzoeken en een uitgebreid participatietraject, ook een zorgvuldige belangenafweging gemaakt. Enerzijds bestaat het belang van ondernemers en het algemeen maatschappelijk belang van het houden van evenementen in een levendig en stedelijk woon-werkgebied als het Paleiskwartier. Anderzijds bestaat het belang van omwonenden dat evenementen niet leiden tot onaanvaardbare gevolgen voor het woon- en leefklimaat in de directe omgeving van het plangebied. Evenementen mogen geen onevenredige hinder veroorzaken. Om die reden worden aan het organiseren en houden van evenementen, gelet op de verrichte onderzoeken naar de ruimtelijke aspecten, grenzen gesteld die onevenredige hinder voor de omgeving voorkomen. Deze grenzen zijn gesteld door het opnemen van voorschriften in de regels van het paraplubestemmingsplan en daarmee rechtstreeks geldend voor evenementen. Dit zorgt voor een duidelijke en goede juridische borging voor het houden van de evenementen. De voorschriften gaan over het aantal evenementen, de aard (type) en omvang van de evenementen, de eindtijden, het op- en afbouwend, het aantal bezoekers en de toegelaten geluidsniveaus (lees meer over de voorschriften in paragraaf 4.3 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan).

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan.

2.9 Algemeen belang en plicht van de overheid

Reclamanten merken het volgende op. Alle woningen in het Paleiskwartier worden beschermd door artikel 8 EVRM, dat gaat over het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven. Daarnaast worden de woningen ook beschermd door het Eerste protocol bij het EVRM. Met andere woorden: de overheid heeft de plicht om het ongestoord genot van een woning te garanderen en mag daar slechts op ingrijpen als er een algemeen belang toe noodzaakt.

Omtrent het plan is geen sprake van enig algemeen belang. Het enkele feit dat het Paleiskwartier door de gemeente wordt gekwalificeerd als onderdeel van de binnenstad (waar evenementen volgens de gemeente klaarblijkelijk wenselijk zijn) vormt geen algemeen belang. Sterker nog: het is geen kwalificatie die recht doet aan de werkelijkheid maar slechts een benoemen van wat enkel de gemeente als wenselijkheid ziet. Ook de rechtvaardigingen die in artikel 8 EVRM worden genoemd voor een ingrijpen van de overheid in het respect voor de woning bieden de gemeente geen uitkomst. Het houden van evenementen zoals voorgesteld in het bestemmingsplan dienen niet het economisch belang (van zelfs maar de stad of de wijk), maar zijn juist de redenen waarom ingrijpen geoorloofd zou zijn ondermijnen. Daarnaast wordt de openbare veiligheid niet gediend door dergelijke evenementen net zomin als het voorkomen van wanordelijkheden. Integendeel grote verkeersstromen, alsmede grote groepen mensen die evenementen komen bijwonen, zullen niet bijdragen aan de veiligheid van de wijk en de gezondheid en het welzijn van de bewoners van het Paleiskwartier.

Reactie

Ten aanzien van de stelling van reclamanten omtrent artikel 8 EVRM wordt het volgende opgemerkt. In het eerste lid van dit artikel is bepaald dat een ieder recht heeft op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie. In het tweede lid is bepaald dat geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voorzover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Voor zover het bestemmingsplan kan worden aangemerkt als een inmenging in grondrechten beschermd door artikel 8, lid 1 EVRM, is dit bij wet voorzien. In de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) is in artikel 3.8 de bevoegdheid van de gemeenteraad geregeld om een bestemmingsplan vast te stellen, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Daarnaast is een eventuele inmenging in het belang van een van de in artikel 8, lid 2, van het EVRM genoemde doelen. Het bestemmingsplan dat evenementen op het evenementenplein gelegen in het Paleiskwartier onder bepaalde voorwaarden toestaat kan worden aangemerkt als

noodzakelijk in het belang van het economisch welzijn van het land en de rechten en vrijheden van anderen.

Voor wat betreft hetgeen reclamant opmerkt over het Eerste protocol bij het EVRM en het recht op ongestoord genot merkt de gemeente het volgende op. Ingevolge artikel 1 van het Eerste protocol bij het EVRM heeft iedere natuurlijke of rechtspersoon recht op het ongestoord genot van zijn eigendom. Zoals de Raad van State in constante rechtspraak heeft overwogen, laat artikel 1 van het Eerste protocol bij het EVRM onverlet de toepassing van wetten die noodzakelijk kunnen worden geacht om het gebruik van de eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang en is een bestemmingsplanregeling een zodanige regulering (zie bijvoorbeeld ABRvS 1 april 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1017). Gelet op de belangafweging die de gemeenteraad heeft gemaakt in het kader van het bestemmingsplan (zie paragraaf 4.3 van de toelichting van het bestemmingsplan) in het licht van de beleidsvrijheid van de gemeenteraad bij het vaststellen van de begrenzingen van een bestemmingsplan, bestaat geen grond voor het oordeel dat als gevolg van het bestemmingsplan het door artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM beschermde eigendomsrecht is geschonden.

Conclusie

Zienswijzen zijn ongegrond en geven geen aanleiding tot aanpassing van het paraplubestemmingsplan.

3. Specifieke beantwoording zienswijzen in tabel (deel 2)

Onderwerpen	Inhoud zienswijzen	ZW	Antwoord op zienswijze
Geluid	Reclamanten merken over het aspect geluid het volgende op. De woon- en nachtrust van omwonenden wordt ernstig aangetast. De toegestane geluidsbelasting heeft invloed op de gezondheid en het welzijn van omwonenden. Het kan bovendien tot gehoorschade lijden. Zo spreken reclamanten de hoop uit dat tijdens reguliere uren van werkende mensen, in verband met thuiswerken, geen muziek wordt gedraaid tijdens evenementen. Daarnaast zouden de toegestane evenementen mensen van buiten het Paleiskwartier trekken, wat de geluidsoverlast in meerdere opzichten doet toenemen. De toegestane geluidsnormen in het bestemmingsplan zijn té hoog in een woonwijk. Sommige reclamanten merken zelfs op dat muziek van welke aard dan ook niet is toegestaan op de planlocatie. Andere reclamanten merken op dat de toegestane geluidsbelasting het mogelijk maakt dat muziekfestivals met versterkte muziek zullen plaatsvinden. De gehanteerde geluidsnormen in het bestemmingsplan zouden tot aan de gevel van omliggende woningen rijken en houden geen rekening met omwonenden die buiten zijn. Zeker in de zomermaanden, wanneer naar verwachting de meeste evenementen plaats zullen vinden, zijn mensen vaker te vinden op hun balkon. Zo hebben de toekomstige bewoners van Palazzo zelfs hun balkon gericht naar het evenementenplein. In het geluidsrapport is daar geen rekening mee gehouden.	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 16	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.1 Geluid' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.

Geluid	Andere reclamanten merken op dat ze zich verbazen over de toegestane 85 decibel. Dat zou vergelijkbaar zijn met het geluid van een vrachtauto en langdurige blootstelling daaraan kan gehoorschade opleveren. Verder zou geluid resoneren en weerkaatsen door de (hoge) bebouwing in het Paleiskwartier en het omliggende water. Daardoor draagt geluid ver, hetgeen niet zou zijn meegenomen en afgewogen in het bestemmingsplan. In tabel 5.2 op pagina 17 en 18 van het geluidsrapport zijn de diverse soorten evenementen opgenomen met de geluidsbelasting die zij veroorzaken. In deze tabel scoren slechts 2 categorieën, te weten kleinkunstsfeetval en markten/braderieën, groen. Nagenoeg alle categorieën van evenementen scoren rood, en dat betekent een ontoelaatbare geluidsbelasting. Concluderend veroorzaakt het merendeel van de evenementen die worden toegestaan op grond van het bestemmingsplan geluidshinder.		Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.1 Geluid' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
---------------	--	--	--

Geluid (toeslag muziekgeluid)	Reclamant refereert naar de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai' (1999), Module A 'Algemeen gedeelte', welke op grond van het geluidsrapport is gebruikt ten behoeve van de berekening van de geluidsemissie van de geluidsinstallaties gericht op de woningen. In het geluidsrapport is de handleiding verkeerd toegepast, wat met zich meebrengt dat de in het geluidsrapport opgenomen geluidsniveaus 10 dB te laag zijn. Door dat de in het geluidsrapport gehanteerde geluidsniveaus 10 dB te laag zijn, zullen veel meer evenementen niet voldoen aan de in het geluidsrapport gestelde maximaal toelaatbare geluidsniveau. Met name evenementen uit categorie 3 zullen niet voldoen en mogen derhalve niet toegelaten worden.	14	In paragraaf 2.3 van de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai (hierna: de HMRI) wordt vermeld dat er gevallen kunnen zijn waarbij een toeslag van 10 dB bij de beoordeling van geluidbelasting aan de orde is, de zogeheten straffactor. Volgens voornoemde paragraaf moet bij het verlenen van vergunningen en bij handhaving van geluidvoorschriften rekening worden gehouden met bijzondere geluiden die vanwege hun karakter als extra hinderlijk worden beschouwd. Het betreft tonaal geluid, geluid met een impulsachtig karakter en muziekgeluid. Als criterium geldt dat het bijzondere karakter duidelijk hoorbaar is op het beoordelingspunt. Als er bij een bedrijfstoestand sprake is van deze bijzondere geluiden, wordt een toeslag op het bij deze bedrijfstoestand gemeten (of berekende) langtijdgemiddeld deelgeluidsniveau van 10 dB gehanteerd. In de onderhavige situatie is echter geen sprake van muziekgeluid als bijzonder geluid in een bedrijfstoestand maar van een evenemententenplein waarbij de geluidhinder in hoofdzaak wordt bepaald door muziekgeluid dat ook ter plaatse van de immissiepunten als zodanig herkenbaar is. De straffactor lijkt niet bedoeld te zijn voor buitenluchtevenementen die niet dagelijks plaatsvinden en die een specifieke normstelling hebben. Het toepassen van een straffactor is niet logisch binnen deze systematiek. Bovendien is de mate van hinderlijkheid
--------------------------------------	---	----	---

			De geluidsnormen in het paraplubestemmingsplan zijn volledig toegespitst op evenementen met een hoge mate van geluidhinder en deze normen hebben tot doel om onaanvaardbare geluidhinder te voorkomen. De mate van hinder van het (muziek)geluid van evenementen is reeds verdisconteerd in de geluidnorm van de 'Nota evenementen met een luidruchtig karakter' (die als uitgangspunt in het geluidsrapport is gebruikt), welke veelal als basis wordt gebruikt bij het vaststellen van een grenswaarde voor evenementen (zie o.a. ABRvS 13 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3444).
--	--	--	--

Geluid (Laeq en etmaalwaarde)	Reclamant merkt op dat in het geluidsrapport onder meer de Nota 'Evenementen met een luidruchtig karakter uit 1999' (hierna: Nota) als uitgangspunt is genomen. De toelaatbare geluidniveaus voor de evenementen in de categorieën 2 en 3 zijn echter niet in overeenstemming met de toelaatbare geluidniveaus zoals opgenomen in Tabel 2 van de Nota. De toelaatbare geluidniveaus zoals gespecificeerd in de Nota zijn veel zwaarder dan de gehanteerde geluidsniveaus bij de evenementencategorieën. Dit betekent dat de evenementen volgens categorie 2 en 3, zoals gedefinieerd in het bestemmingsplan, zullen leiden tot 'onduldbaar' geluid conform de Nota. Daarom moeten de toegestane geluidsniveaus bij evenementen in categorie 2 en 3 aangepast worden. Verder zou het genoemde beoordelingsniveau in het bestemmingsplan (langetijdgemiddelde beoordelingsniveau (Lar, LT)) niet in overeenstemming zijn met het beoordelingsniveau zoals toegepast in de Nota: dit dient in overeenstemming te worden gebracht.	14	Bij de door Cauberg Huygen uitgevoerde toetsing in het geluidsrapport is geen rekening gehouden met een bedrijfsduurcorrectie. Dus de daadwerkelijke bedrijfstijd is niet als relevant meegewogen. Hiermee volgt uit een minuut dezelfde waarde als uit een continue bedrijfstijd in diezelfde periode. Echter is het correct dat bij handhaving moet worden gekeken naar één-minuut Laeq of zoals Amsterdam doet 3-minuut gemiddelde. De zienswijze heeft voornamelijk betrekking op de handhaving, in principe geldt dat bij toetsing geen bedrijfsduurcorrectie wordt toegepast: wanneer het muziekgeluid constant hetzelfde geluidniveau kent ontstaat er geen slecht beeld van de situatie. Echter, wanneer op het begin van de avond de muziek rustig wordt gedraaid en op het einde van de avond een stuk harder klopt de normering niet meer. Verder is etmaalwaarde in principe strenger dan de gestelde eis uit de Nota 'Evenementen met een luidruchtig karakter' van de Inspectie Milieuhygiëne Limburg van januari 1996 (die als uitgangspunt voor het geluidsonderzoek is gebruikt), omdat bij een etmaalwaarde er een 5 en 10 dB correctie in respectievelijk de avond- en nachtperiode wordt toegepast.
--------------------------------------	---	----	--

Geluid (langetijdgemiddeld beoordelingsniveau)	Reclamant merkt op dat het in het paraplubestemmingsplan genoemde beoordelingsniveau 'langetijdgemiddelde beoordelingsniveau (LAr, LT)' niet in overeenstemming is met het beoordelingsniveau zoals toegepast in de Nota 'Evenementen met een luidruchtig karakter' uit 1999.	14	Bij het toetsen van muziekgeluidniveaus wordt geen correctie toegepast op de bedrijfsduur, indien er dus in de avondperiode maar één uur muziek ten gehore wordt gebracht wordt hier wel voor de gehele avond (4 uur) mee gerekend. Dus of er nu gerekend wordt met 1 minuut of de gehele periode maakt voor het resultaat van de berekening niet uit. Echter is het wel correct dat in het geval van handhaving wel uitsluitend naar de 1 of 3 minuut-gemiddelde gekeken dient te worden.
Geluid (vergelijking binnenruimte verkeerslawaaï)	Reclamant merkt op dat het geluidsrapport in incidentele gevallen bij evenementen de maximale gevelbelasting van 70 tot 75 dB(A) nog duldbaar acht, met de onderbouwing dat het binnenniveau door een gevelreductie van 20 (dB(A) wordt teruggebracht tot 50 dB(A). Ter vergelijking wordt in bestemmingsplannen als duurzame norm voor binnenruimten bij verkeerslawaaï 40 dB(A) gehanteerd, dat is lager dan de gehanteerde 50 dB(A).	12, 10	Hetgeen reclamant opmerkt over de norm voor binnenruimten bij verkeerslawaaï is niet correct. Het Bouwbesluit, en nu ook het Besluit bouwwerken leefomgeving, stelt dat het binnenniveau ten gevolge van wegverkeer ten hoogste 33 dB(A) mag zijn. In ieder geval als een strengere eis is gehanteerd voor het binnenniveau van verkeerslawaaï betekent dit ook dat een betere geluidwering van de gevel aanwezig is en het binnenniveau ten gevolge van muziekgeluid binnen ook lager zal zijn. Daarnaast is wegverkeer gedurende de hele week aanwezig, terwijl een evenement incidenteel aanwezig is en zijn hogere geluidbelastingen dus minder hinderlijk (zie in dit verband ook r.o. 11.4 van ABRvS 17 juli 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2478).

Type evenementen	Reclamanten merken op dat het bestemmingsplan muziekfestivals toestaat en dergelijke evenementen niet passend zijn in het Paleiskwartier op de gegeven locatie. Dat geeft té veel overlast. Bovendien zouden vechtsporten op grond van artikel 1.3 onder 2 van het bestemmingsplan mogelijk zijn, hetgeen door één van de reclamanten principieel uitgesloten moet worden.	1, 2, 3, 4, 6, 7,9	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.2 Type evenementen' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
Sanitair	Reclamant vraagt zich af of de organisator wel voldoende sanitaire voorzieningen kan regelen en voorkomen wordt of gevels of struiken daarvoor worden gebruikt.	7	De 'Algemene Plaatselijke Verordening gemeente 's-Hertogenbosch 2016' (hierna: APV) kent een vergunningplicht voor evenementen. Alleen kleinschalige evenementen met zeer weinig impact op de omgeving en verkeer (zogenaamde 0-evenementen) zijn niet vergunningplichtig. Deze APV-regeling over evenementen heeft als doel het voorkomen van overlast in de openbare ruimte, voorkomen van verstoring van de openbare orde, voorkomen van (verkeers-)onveiligheid en het voorkomen van zaken die een gevaar zijn voor de zedelijkheid of de gezondheid. Hieronder valt ook het het regelen van 'voldoende sanitair'. Dat is aan de evenementenorganisator om aan te tonen als hij een aanvraag voor een evenementenvergunning indient. De APV-regeling is echter geen toetsingskader voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid van evenementen, zoals het paraplubestemmingsplan dat wel is. Meer over dit verschil tussen de APV en het paraplubestemmingsplan leest u terug in hoofdstuk 4 van de toelichting van het paraplubestemmingsplan.

Aantal en frequentie evenementen	Over het aantal en de frequentie evenementen merken reclamanten het volgende op. Het totaal aantal evenementen is té veel voor de betreffende locatie. De meeste evenementen zullen in de zomer plaatsvinden en met name in het weekend. Bovendien bestaan met maximaal twee evenementen per maand ook maar maximaal twee min of meer rustige weekenden per maand. Dan nog geen rekeninghoudend met de zeven dagen voor het op- en afbouwen. Dat geldt in versterkte mate voor de toekomstige bewoners van Palazzo die op zeer korte afstand (deels boven het evenementenplein) wonen. Door de structurele aard van de evenementen wordt ook de gezondheid en het woongenot van de bewoners in het Paleiskwartier geschaad.	1, 3, 4, 6, 10	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.3 Aantal en frequentie evenementen' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
Aantal op- en afbouwdagen	Het aantal op- en afbouwdagen is volgens reclamanten te lang en moet worden teruggebracht van zeven naar vier om de overlast voor omwonenden te beperken.	9	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.3 Aantal en frequentie evenementen' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.

Eindtijd evenementen	Volgens reclamant zijn de gekozen eindtijden van 23:00 uur en op vrijdag, zaterdag en een weekdag waarop een nationaal feestdag volgt van 24:00 uur veel te laat en niet passend voor de omwonende van het Paleiskwartier.	6	Belangrijke aspecten die verband houden met hinder voor de omgeving zijn de duur en eindtijd van evenementen. Een evenement dat enkele dagen duurt en rond middernacht stopt, wordt anders ervaren dan een evenement dat een week lang plaatsvindt en tot diep in de nacht doorgaat. Daarom is in voorliggend paraplubestemmingsplan ervoor gekozen dat evenementen in categorie 1 en 2 maximaal vier aaneengesloten dagen mogen plaatsvinden. De (zwaardere) evenementen in categorie 3 mogen maximaal drie aaneengesloten dagen duren. De maximale eindtijd van alle evenementen is 23:00 uur. Dat is alleen anders op een vrijdag, zaterdag en een weekdag waarop een nationale feestdag volgt: dan is de maximale eindtijd 24:00 uur. Voorgaande sluit ook aan bij de Nota 'Evenementen met een luidruchtig karakter' van de Inspectie Milieuhygiëne Limburg van januari 1996 (hierna: de Nota), die als uitgangspunt voor de beoordeling van het aspect geluid bij evenementen in het paraplubestemmingsplan is gebruikt (lees meer hierover in paragraaf '2.1 Geluid' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording). Op basis van de Nota is het onder omstandigheden aanvaardbaar om het tijdstip waarop de toelaabare geluidsnormen voor de nachtperiode ingaat te verschuiven tot 24:00 of (zelfs, waar wij in het paraplubestemmingsplan niet voor hebben gekozen) 1:00 uur. Met de gekozen eindtijden en verdeling van evenementen, zoals gekozen in het paraplubestemmingsplan, wordt volgens de Nota verstoring van de nachtrust voorkomen.
-----------------------------	---	----------	--

Ligging van het evenementenplein	Reclamanten geven aan dat het Paleiskwartier niet behoort tot het centrum, gelet op de omvang en enkele horeca die vroegtijdig sluit. Bovendien zou het Paleiskwartier in de praktijk niet veel centrumvoorzieningen hebben. Zo zouden er geen winkels zijn direct rond het evenementenplein. Daarnaast zouden er, behalve in het Ricoh kantoor, vrijwel geen mensen werkzaam zijn in de omgeving van het evenementenplein. De locatie is volgens reclamanten vooral een woonwijk, dat dicht bebouwd is. Een festivalterrein zou niet passen in het Paleiskwartier. Een aantal reclamanten merken op dat alleen een evenementenplein dat een rommelmarkt of kleine optreden mogelijk maakt passend is in de omgeving. Andere reclamanten merken op dat evenementen helemaal niet geschikt zijn op de planlocatie. Het plein is omringd door (dichte) woningbouw waar veel mensen werken en wonen: ruim vierentwintighonderd woningen met drie á vierduizend inwoners. Omwonenden zouden geen tijd hebben voor reuring. Evenementen zijn juist te gast in het woon- en leefklimaat dat bij een dergelijk stedelijk gebied als het Paleiskwartier hoort. Een aantal reclamanten merkt op dat een evenementenplein meer passend zou zijn in het centrum of nog beter, geheel buiten de stad. Zo zouden bewoners bewust gekozen hebben om in het Paleiskwartier te wonen om zodanig uit de rumoerigheid van de stad te zitten, maar wel dicht bij de stad te wonen. De gemeente heeft een zorgplicht naar haar bewoners en is verantwoordelijk voor een veilige en gezonde leefomgeving.	2, 4, 6, 9, 10, 13, 16	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.4 Ligging van het evenementenplein' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
---	---	------------------------	--

Commerciële ruimten en terrassen	In het paleiskwartier is langs de hoofdroutes en rondom de vijver gekozen voor commerciële ruimten in de plint, evenals in Palazzo. Indien de helft van de tijd evenementen op het plein plaatsvinden inclusief de op- en afbouw, betekent dat een grote afbreuk op de kwaliteitsbeleving van het plein en van de commerciële ruimten en terrassen. Helemaal als de evenementen besloten zijn. Dit maakt een gezonde bedrijfsvoering onmogelijk met als gevolg onverhuurbaarheid en leegstand.	10	Het evenementenplein is zo ontworpen dat het ook een aangename openbare ruimte (ontmoetings- en verblijfsruimte) is voor het Paleiskwartier buiten evenementendagen. In de plint van het gebouw Palazzo, aan de noordzijde van het terrein, zijn horecaruimtes opgenomen. Op het plein is ruimte voor terrassen. Tijdens evenementen blijft het uitgangspunt dat de horecaruimtes bereikbaar blijven voor een ieder. Wel kan de situatie zich voordoen dat, afhankelijk van het type evenement en de omvang daarvan, de terrassen bij de horecaruimtes gedurende de evenementen niet gebruikt kunnen worden. Uiteraard kan ook het voorkomen dat, gelet op het type evenement, de terrassen wel in gebruik genomen kunnen worden tijdens evenementen en mogelijk kunnen mee-participeren in het evenement.
---	---	----	--

Auto- en fietsparkeren	Reclamanten merken over het auto- en fietsparkeren het volgende op. In de toelichting van het paraplubestemmingsplan is niets opgenomen over plaatsing van fietsen en autoparkeerplaatsen. Gevraagd wordt hoe dit wordt opgelost. Verder wordt opgemerkt dat in het verkeers- en parkeeronderzoek vier mogelijke locaties worden weergegeven voor het stallen van de fietsen. Te verwachten is dat een groot aantal fietsen in en om het woongebied worden neergezet, wat schade aan het groen in het Paleiskwartier kan toebrengen. Reclamanten vragen af hoe dit kan worden voorkomen, omdat eenmaal schade aan groen niet zo snel herstelt. Daarnaast wordt opgemerkt dat op dit moment 390 stallingsplekken voor fietsen aan de westzijde van het station zijn gelegen, welke al vaak vol zouden zijn en er plannen bestaan tot verdere uitbreiding daarvan naar 1500 plekken. Dit geeft de indruk van in welke mate de drukte en reisbewegingen in de wijk zullen toenemen. In het verkeers- en parkeeronderzoek dat bij het bestemmingsplan is gevoegd wordt gesproken over een 'Kiss and Ride' op de hoek van de Spiegeltuin en de Bordeslaan, zonder enige onderbouwing. Dit is een onveilige en gevaarlijke situatie. De locatie zou al druk zijn vanwege in- en uitstappen van passagiers van bezoekers aan de Happy Italy of de Jumbo. Bovendien is de voorgestelde locatie gelegen voor de in- en uitgang van de parkeergarage in het Paleiskwartier en het begin van de toegangsroute voor vrachtauto's die de Jumbo en aangrenzende restaurants beleveren.	3, 9, 16	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.5 Auto- en fietsparkeren' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
-------------------------------	---	----------	--

Aantal bezoekers	Volgens reclamant is geen plek voor meer dan 150 gasten op het evenementenplein dat is omringd door woningbouw.	4	Het terrein dat in het bestemmingsplan is opgenomen met de aanduiding 'evenementenplein' heeft een oppervlakte van 3431 m². Gebruikelijk is om het maximaal toelaatbaar aantal personen voor evenementen te baseren op voor het publiek overblijvende netto terreinoppervlak na inrichting van het evenement en de plaatsing van objecten. Maximaal worden gemiddeld 2 personen per m² toelaatbaar geacht. Hierbij geeft het Event Safety Instituut – een gerenommeerd onafhankelijke expertisecentrum voor evenementenveiligheid – de volgende grenswaarden voor een veilige publieksdichtheid: • Kijklocaties max 4,7 personen per m²; • Rond bars en shops max 3 personen per m² ; • Overige gebieden max 2 personen per m²; • Looproutes 0,5 tot 1,5 personen per m². Uitgaande van een oppervlakte van 3400 m² zou het aantal bezoekers op het terrein, uitgaande van het gemiddelde van 2 personen per m², 6800 zijn. Indien 50% van het terrein ingericht wordt met objecten zoals podia en eetgelegenheden zou het netto terrein dat voor het publiek overblijft 1700 m² bedragen. Uitgaande van het gemiddelde van 2 personen per m², zouden er dan 3400 bezoekers op het terrein aanwezig kunnen zijn.
-------------------------	---	---	---

		Voor het stellen van regels in het bestemmingsplan over onder meer het aantal bezoekers is echter niet uitsluitend gekeken naar de gehanteerde gemiddelden voor het aantal bezoekers per m². De ervaringen met evenementen zijn hierin meegenomen. Tijdens evenementen zijn vaak podia, tenten, horeca en/of andere obstakels aanwezig, wat veel oppervlakte in beslag neemt. Gezien onder andere de infrastructuur van het terrein en de omgeving, het (fiets)parkeren op eigen terrein en de inrichting van het terrein zijn wij van mening dat het meer dan redelijk is dat het maximum aantal bezoekers tijdens een evenement niet meer dan 2250 kan zijn. Het maximum aantal bezoekers wordt ook opgenomen in de regels van het bestemmingsplan, zodat het maximum aantal bezoekers juridisch-planologisch is geborgd. Hierbij verdient het opmerking dat voorafgaand aan het houden van een evenement een inschatting wordt gemaakt of het maximumaantal bezoekers bereikt kan gaan worden. Als de inschatting wordt gemaakt dat dat zo is, dan kan vooraf alsnog om aanvullende maatregelen worden gevraagd.
--	--	---

			Zo kan bij een evenementenvergunning bepaald worden dat het maximum aantal bezoekers minder dient te zijn, bijvoorbeeld indien de inrichting van het evenement hiertoe aanleiding voor geeft. In zeer uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat een situatie ontstaat waar het evenementenplein niet begrenst is met hekwerken en toch richting het maximaantal bezoekers gaat. Dan zal op dat moment ter plekke moeten worden gekeken naar eventuele maatregelen en voor een volgend evenement om beheersingsmaatregelen worden gevraagd. Gelet op onze ervaring met eerder gehouden evenementen zonder begrenzing met hekwerken schatten wij echter in dat deze situaties zich niet zal voordoen.
Voorafgaande informatie over evenementen	Reclamant verzoekt om tijdig (ongeveer een jaar van tevoren) preventief te informeren welke evenementen wanneer plaatsvinden, zodat zij de mogelijkheid hebben om overlastgevende evenementen te ontvluchten en elders te logeren.	4	De evenementen die plaatsvinden op het evenementenplein worden geplaatst op de evenementenkalender. Deze wordt jaarlijks door het college van Burgemeester en Wethouders vastgesteld op uiterlijk 31 december van het voorafgaande kalenderjaar. Een aanvraag voor evenementenvergunning dient, afhankelijk van de grootte van het evenement, 8 of 12 weken voorafgaand aan de opbouw gestart te worden. Deze aanvraag wordt gepubliceerd op www.overheid.nl.

Inrichting evenementenplein	Reclamanten merken op dat de huidige speeltuin niet terugkomt in de inrichtingstekening van het evenementenplein. De wens is echter dat de speeltuin behouden blijft. Verder vrezen een aantal reclamanten dat de toegang tot de supermarkt via de brug wordt geblokkeerd gedurende evenementen en de vraag is hoe dat wordt opgelost. Ook wordt gevraagd of het evenementenplein rolstoeltoegankelijk is. Reclamanten geven aan dat de trappen aan de Hofvijver, zeker bij een groot evenement met veel bezoekers, gevaarlijk kan zijn. Bezoekers zouden op de trappen ten val kunnen komen. Daarnaast zouden beide vijvers, gelegen naast het evenementenplein, en de hoogteverschillen in het evenementenplein, tot onveilige situaties kunnen lijden.	4, 5, 8	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.4 Inrichting evenementenplein' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
De regels en toelichting in het paraplubestemmingsplan zijn onvolledig	Het paraplubestemmingsplan moet volgens reclamant voorzien in extra vaste regels die dan moeten worden opgenomen in elke evenementenvergunning die wordt verleend aan organisatoren. Dit zijn bijvoorbeeld regels ten aanzien van bewaking, toegangscontrole, plaatsen van extra vuilcontainers, stalling voor fietsen, het aankondigen van een evenement in de buurt, het opruimen van afval na het evenement, inclusief contactgegevens van een medewerker van de organisatie die kan optreden in het geval omwonenden overlast melden. Het paraplubestemmingsplan moet volgens reclamant ook voorzien in een evaluatie na een jaar of het gebruik van het evenemententerrein conform de regels is geweest, een positieve ervaring heeft opgeleverd voor de bezoekers en/of klachten van omwonenden tot een minimum beperkt zijn gebleven.	9	De 'Algemene Plaatselijke Verordening gemeente 's-Hertogenbosch 2016' (hierna: APV) kent een vergunningplicht voor evenementen. Alleen kleinschalige evenementen met zeer weinig impact op de omgeving en verkeer (zogenaamde 0-evenementen) zijn niet vergunningplichtig. Deze APV-regeling over evenementen heeft als doel het voorkomen van overlast in de openbare ruimte, voorkomen van verstoring van de openbare orde, voorkomen van (verkeers-)onveiligheid en het voorkomen van zaken die een gevaar zijn voor de zedelijkheid of de gezondheid. De aspecten die reclamanten aangeeft over bewaking, stalling voor fietsen, het aankondigen van een evenement in de buurt, het opruimen van afval na het evenement, enzo, zijn onderdeel van de evenementenvergunning. Daarover worden, voor zover dat nodig wordt geacht, dan ook voorschriften vastgelegd in de

			evenementenvergunning. Het paraplubestemmingsplan is daar niet de aangeweze plek voor.
--	--	--	---

			Voor wat betreft hetgeen reclamant opmerkt over het evalueren van evenementen. Dit doen wij. Ná een evenement evalueren wij telkens aan de hand van reacties uit de omgeving, de organisator van het evenement en hulpdiensten. Daarnaast nemen wij in de evaluatie ook de resultaten van (eventuele steekproefsgewijze) controles en metingen mee. Onderwerpen die onder andere terugkomen in de evaluatie zijn: 'eigen ervaringen van de organisatie', 'de voorbereiding van de organisatie en ketenpartners', 'het verloop van het evenement', 'de uitstroom en mobiliteit van het evenement' 'de beveiliging en verantwoordelijkheden' en het 'toekomstbeeld van het evenement - herhaling, locatie, samenstelling, organisatie'. De resultaten van de evaluatie nemen wij altijd serieus en mee naar volgende te houden evenementen.
Klachten	Volgens reclamant is onduidelijk wie bij de gemeente verantwoordelijk zal zijn voor het afhandelen van klachten van omwonenden indien deze zich voordoen.	9	In het kader van de evenementenvergunning is het aan de evenementenorganisator om aan de omgeving mee te geven wie de contactpersoon is voor klachten tijdens op- en afbouwwerkzaamheden en het evenementen. Protocol is dan ook dat bij klachten contact wordt gelegd met de contactpersoon van de evenementenorganisator. Als de klacht niet meteen verholpen kan worden of er is direct actie nodig voor het verhelpen van de klacht, kan een melding gemaakt worden bij de meldkamer van Statdstoezicht van de gemeente 's-Hertogenbosch. Achteraf kan een klacht worden ingediend via het digitale klachtenformulier: https://www.s-hertogenbosch.nl/product/klacht/. Daarna wordt zo spoedig mogelijk contact

			opgenomen vanuit de gemeente en gezocht naar een passende reactie / oplossing.
--	--	--	--

Schade openbaar groen	Volgens reclamant is in het bestemmingsplan geen enkele maatregel opgenomen om het bestaande en nieuw aan te leggen groen te beschermen tegen de onvermijdelijke schade die meer dan 2.000 bezoekers van een evenement zullen veroorzaken. Het gras en de plantsoenen zouden nu al in slechte staat zijn. Het is te verwachten dat bezoekers van een evenement op het gras staan of zitten. Daardoor is de kans groot dat ook het resterende groen veranderd in een zandbak terwijl een groene woonomgeving juist bijdraagt aan het welzijn van de bewoners en aan een beter stadsklimaat. Mede om die reden is de Bordeslaan door de gemeente vergroend.	De 'Algemene Plaatselijke Verordening gemeente 's-Hertogenbosch 2016' (hierna: APV) kent een vergunningplicht voor evenementen. Alleen kleinschalige evenementen met zeer weinig impact op de omgeving en verkeer (zogenaamde 0-evenementen) zijn niet vergunningplichtig. Deze APV-regeling over evenementen heeft als doel het voorkomen van overlast in de openbare ruimte, voorkomen van verstoring van de openbare orde, voorkomen van (verkeers-)onveiligheid en het voorkomen van zaken die een gevaar zijn voor de zedelijkheid of de gezondheid. Onderdeel van de evenementenvergunning is ook het behoud en de bescherming van bestaand groen: dat is ook het uitgangspunt bij evenementen. Afhankelijk van het type evenement en de omvang daarvan worden in het kader van de evenementenvergunning voorschriften opgelegd aan de evenementenorganisator over het behoud en de bescherming van groen. Denk bijvoorbeeld aan het voorschrift tot het plaatsen van hekwerken rondom bomen. Mocht achteraf blijken dat groen is beschadigd, komt dit voor rekening en risico van de evenementenorganisator: dit wordt eveneens als voorschrift opgenomen in de evenementenvergunning.
-------------------------------------	--	--

Voorstel	Reclamanten stellen voor om de procedure van het ontwerpbestemmingsplan enkele jaren uit te stellen. Evenementen zullen namelijk pas vanaf oplevering van de openbare ruimte in 2026 plaats kunnen vinden. Gezien de onzekerheid van bewoners en ondernemers voor de uitwerking van het huidige voorstel in de praktijk op het woon- en ondernemingsklimaat, is het zinvol om enkele jaren 'proef te draaien'. Daarmee wordt nu onnodige weerstand voorkomen. In goed overleg met bewoners en ondernemers kunnen gedurende een paar jaar evenementen geprogrammeerd en geëvalueerd worden. Vervolgens kan het ontwerpbestemmingsplan al dan niet worden vastgesteld. Bijkomend voordeel is dat de nieuwe bewoners van Palazzo ook kunnen participeren in het overleg. Andere reclamanten stellen voor om het ontwerpbestemmingsplan als volgt aan te passen:- Aantal categorie 3 evenementen met verwerkt geluid terugbrengen van 5 naar 3; - Alle evenementen openbaar toegankelijk maken, dus niet besloten en geen hekken en wanden. Eventueel uitgezonderd hierop een beperkt aantal van categorie 3. - Het aantal op- en afbouwdagen bij de kleinere evenementen (categorie 1 en 2) terugbrengen van 7 tot maximaal 3.- De ruimte voor terrassen Palazzo inclusief de looproute niet als bestemming evenemententerrein aangeven op de plankaart.	10, 13, 15, 16	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.7 Voorstel uitstel bestemmingsplan' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
Belangenafweging	Reclamanten merken op dat uit een door de gemeente gehouden bewonersenquête blijkt dat veel bewoners zich zorgen maken over de mogelijke geluidshinder. De gemeente zou met dit bestemmingsplan de belangen van een groot aantal bewoners niet goed in acht hebben genomen. De indruk zou bestaan dat de belangen van andere partijen (zoals ondernemers, horeca en de gemeente) zwaarder wegen dan de belangen van omwonenden.	16, 14	Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.8 Belangenafweging' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.

Algemeen belang en plicht van de overheid	Reclamanten merken het volgende op. Alle woningen in het Paleiskwartier worden beschermd door artikel 8 EVRM, dat gaat over het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven. Daarnaast worden de woningen ook beschermd door het Eerste protocol bij het EVRM. Met andere woorden: de overheid heeft de plicht om het ongestoord genot van een woning te garanderen en mag daar slechts op ingrijpen als er een algemeen belang toe noodzaakt. Omtrent het plan is geen sprake van enig algemeen belang. Het enkele feit dat het Paleiskwartier door de gemeente wordt gekwalificeerd als onderdeel van de binnenstad (waar evenementen volgens de gemeente klaarblijkelijk wenselijk zijn) vormt geen algemeen belang. Sterker nog: het is geen kwalificatie die recht doet aan de werkelijkheid maar slechts een benoemen van wat enkel de gemeente als wenselijkheid ziet. Ook de rechtvaardigingen die in artikel 8 EVRM worden genoemd voor een ingrijpen van de overheid in het respect voor de woning bieden de gemeente geen uitkomst. Het houden van evenementen zoals voorgesteld in het bestemmingsplan dienen niet het economisch belang (van zelfs maar de stad of de wijk), maar zal juist de redenen waarom ingrijpen geoorloofd zou zijn ondermijnen. Daarnaast wordt de openbare veiligheid niet gediend door dergelijke evenementen net zomin als het voorkomen van wanordelijkheden. Integendeel grote verkeersstromen, alsmede grote groepen mensen die evenementen komen bijwonen, zullen niet bijdragen aan de veiligheid van de wijk en de gezondheid en het welzijn van de bewoners van het Paleiskwartier.		Zie voor beantwoording van de zienswijzen 'paragraaf 2.9 Algemene belang en plicht van de overheid' in hoofdstuk 2 van het thematische deel van de zienswijzenbeantwoording.
--	--	--	---

Evenementen zijn passend	Reclamant geeft aan dat bewoners in het Paleiskwartier al lang uitkijken naar het evenementenplein. Het Paleiskwartier is het verlengde van de binnenstad en heeft een vergelijkbare functie. Evenementen horen daarbij, ook met geluidsversterking. Omdat dit om 23.00 stopt is het geen enkel bezwaar. Wij kijken uit naar een levendiger Paleiskwartier wat het woongenot zeker gaat vergroten.	17	Naast de zienswijze van reclamant hebben we, in het kader van het omgevingsdialoog, meerdere positieve berichten ontvangen over het evenementenplein.
---------------------------------	--	----	---

Lijst van wijzigingen paraplubestemmingsplan ‘Evenementenplein Paleiskwartier’

**(Bijlage bij Raadsvoorstel / - besluit van de gemeente 's-Hertogenbosch
tot vaststelling van het paraplubestemmingsplan ‘Evenementenplein Paleiskwartier’)**

In het paraplubestemmingsplan 'Evenementenplein Paleiskwartier' zijn ten opzichte van het ontwerp paraplubestemmingsplan de volgende wijzigingen in de regels aangebracht:

Regels

- In de begripsbepaling van artikel 1.3 van de regels in het paraplubestemmingsplan is sub e 'een vechtsportevenement' verwijderd.
- In artikel 3.2.1 onder h van de regels van het paraplubestemmingsplan is een verwijzing naar een artikel gewijzigd in:

*tijdens de op- en afbouwactiviteiten mag geen sprake zijn van onversterkte en/of versterkte muziek, met uitzondering van een soundcheck, mits deze soundcheck niet eerder plaatsvindt dan de dag voor de start van het evenement tussen 09:00 en 19:00 uur, niet langer duurt dan 1 uur en de maximale geluidsbelasting, die is toegestaan voor het betreffende evenement zoals vastgelegd in artikel **1.3**, niet structureel wordt overschreden;*

- In artikel 3.2.1 van de regels van het paraplubestemmingsplan wordt het volgende voorschrift toegevoegd:

Indien een evenement heeft plaatsgevonden, mag de eerstvolgende 8 dagen geen evenement plaatsvinden en mogen geen op- en afbouwwerkzaamheden plaatsvinden. Deze termijn van 8 dagen wordt gerekend vanaf de eerstvolgende dag dat de afbouwwerkzaamheden van het evenement zijn afgelopen.